

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΗ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΕΙΡΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΤΙΚΗΣ

Μάιος 2022

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
1. Αποστολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και στόχος του Προγράμματος Σπουδών.....	4
2. Κοινή Φάση Σπουδών.....	10
3.1 Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις (24 ώρες)	15
3.2 Στρατηγικό Μάνατζμεντ (26 ώρες)	17
3.3 Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα στη Δημόσια Διοίκηση (20 ώρες).....	19
3.4 Διοικητικό Δίκαιο (26 ώρες)	20
3.5 Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο (21 ώρες)	22
3.6 Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο (21 ώρες)	23
3.7 Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά Χαρακτηριστικά (24 ώρες)	24
3.8 Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης (27 ώρες).....	26
3.9 Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων (27 ώρες).....	27
3.10 Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο) (24 ώρες)	28
3.11 Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο) (25 ώρες).....	30
3.12 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο) (25 ώρες).....	32
3.13 Αγγλική γλώσσα (24 ώρες).....	33
3.14 Δεύτερη ξένη γλώσσα (24 ώρες)	35
4. Ειδικά Εργαστήρια και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων	36
4.1 Εργαστήριο ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων (28 ώρες)	36
4.2 Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων σε σύγχρονα και ασύγχρονα ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας, εργασίας και εκπαίδευσης (7 ώρες).....	37
4.3 Μεθοδολογία της έρευνας, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση στο δημόσιο τομέα (7 ώρες).....	37
4.4 Σύνταξη και Προτυποποίηση Δημοσίων Εγγράφων (20 ώρες).....	38
4.5 Σχέσεις Δημοσίων Υπαλλήλων και Πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (7 ώρες).....	39
4.6 Βασικές Αρχές Εκπόνησης και Παρουσίασης Επιστημονικής Εργασίας (3 ώρες)	40
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	42
1. Σκοπός Τμήματος Ψηφιακής Πολιτικής.....	45
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	49
7.1 Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού και Συστήματα Διαχείρισης –HRMS (20 ώρες).....	51
7.2 Θεσμικό Πλαίσιο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα και την Ε.Ε. (7 ώρες)	52

7.3	Δημόσιες Συμβάσεις και ΕΣΗΔΗΣ (32)	53
7.4	Σχεδιασμός προγραμμάτων & αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ (εργαστήριο) (21 ώρες) 55	
7.5	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση (20 ώρες).....	55
7.6	Διαχείριση Έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Δημόσια Διοίκηση (24 ώρες) 56	
7.7	Διαχείριση και στατιστική επεξεργασία Δεδομένων (21 ώρες).....	59
7.8	Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων και Βάσεις Δεδομένων (26 ώρες) 59	
7.9	Αποτύπωση, Μοντελοποίηση και Διαχείριση Διοικητικών Διαδικασιών (21 ώρες).....	61
7.10	Κυβερνοασφάλεια στη Δημόσια Διοίκηση (21 ώρες).....	62
7.11	Αξιοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων (32 ώρες)	63
7.12	Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων (πρόγραμμα ΙΡΙΔΑ) και Ψηφιακές Υπογραφές (20 ώρες) 64	
7.13	Συνεργατικά Εργαλεία ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση (21 ώρες)	65
7.14	Έλεγχος Διοικητικής Δράσης (34 ώρες).....	65
7.15	Τεχνικές Διαπραγματεύσεων (εργαστήριο) (14 ώρες)	66
7.16	Ενίσχυση Κριτικής Σκέψης (12 ώρες).....	67
8.	Πρακτική Άσκηση	69
8.1	Επιχειρησιακή Ευφυΐα (BI) και Λήψη αποφάσεων στη Δημόσια Διοίκηση (28 ώρες)....	72
8.2	Εισαγωγή στην Επιστήμη Δεδομένων (Data Science) (24 ώρες)	73
8.3	Υποδομές Νέφους και Κεντρικές Υποδομές Διαδικτυακών Υπηρεσιών στη Δημόσια Διοίκηση (24 ώρες).....	75
8.4	Ανάπτυξη Λογισμικού και Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου (21 ώρες).....	76
8.5	Πλαίσιο, Πρότυπα και Αξιολόγηση Διαλειτουργικότητας (24 ώρες).....	77
8.6	Τεχνητή Νοημοσύνη και Διαδίκτυο των Πραγμάτων στη Δημόσια Διοίκηση (24 ώρες) 79	
8.7	Ανάπτυξη Ψηφιακών Υπηρεσιών (24).....	80
8.8	Ψηφιακές Δεξιότητες και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης (14 ώρες).....	81
8.9	Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Παροχή Υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης gov.gr (24 ώρες)	82
8.10	Ανάλυση Ψηφιακών Πολιτικών (εργαστήριο) (12 ώρες).....	84
5.	ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	85
6.	ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	86
	(αφορούν το σύνολο των φάσεων του Προγράμματος Σπουδών)	87
7.	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	89

Πρόγραμμα Σπουδών Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

1. Αποστολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και στόχος του Προγράμματος Σπουδών

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), η οποία προήλθε από την ενοποίηση της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.)¹, αποτελεί την εκπαιδευτική μονάδα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), με αποστολή τη δημιουργία επιτελικών στελεχών με επιστημονική εξειδίκευση, άρτια επαγγελματική κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, τα οποία προορίζονται για τη στελέχωση των υπηρεσιών της κεντρικής, της αποκεντρωμένης διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης².

Η εισαγωγή στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α γίνεται μέσω ενός υψηλών απαιτήσεων διαγωνισμού, ο οποίος έχει επιτύχει να καθιερωθεί στη συνείδηση των υποψηφίων, κατόχων πτυχίων ΑΕΙ και ΤΕΙ, ως αξιοκρατικός και αδιάβλητος.

Η φοίτηση στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. είναι 18μηνης διάρκειας και διαρθρώνεται ως εξής:

- Κοινή Φάση Σπουδών: 4 μήνες,
- Πρώτη Ειδική Φάση Σπουδών: 4 μήνες,
- Πρακτική Εκπαίδευση: 4 μήνες,
- Δεύτερη Ειδική Φάση Σπουδών: 3 μήνες,
- Τελικές Εργασίες: 2 μήνες,
- Φάση Διορισμού: 1 μήνας.

Πρωταρχικό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην επίτευξη της αποστολής της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. διαδραματίζει το Πρόγραμμα Σπουδών της. Δεδομένου ότι, κατά νομοθετική πρόβλεψη, η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. παρέχει εκπαίδευση με διαφορετική φύση και περιεχόμενο από την εκπαίδευση που παρέχουν τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, είτε σε προπτυχιακό, είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο,³ κρίνεται αναγκαία η αλλαγή του μαθησιακού υποδείγματος και η σταδιακή μετατόπιση του κέντρου βάρους του Προγράμματος Σπουδών από τις μετωπικές - καθ' έδρας διαλέξεις και τις συνεχείς γραπτές εξετάσεις (ιδίως στην Κοινή Φάση Σπουδών όπου επιχειρείται η δημιουργία συναντίληψης των σπουδαστών/στριών για τις ανάγκες και τις προκλήσεις μιας σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης) στις πρακτικές και επιχειρησιακές εφαρμογές (Α' και Β' Ειδική Φάση Σπουδών) και ιδίως στη γνώση που οδηγεί στην ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης και κριτικής ανάγνωσης της πραγματικότητας.

¹ Άρθρο 57 Ν.3966/2011 (ΦΕΚ Α' 118) Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων,και λοιπές διατάξεις»

² Άρθρο 4 Π.Δ. 105/2018 (Φ.Ε.Κ. Α' 203) «Οργανισμός του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης»

³ Άρθρο 15 παρ. 2 ΠΔ 57/2007 (ΦΕΚ Α' 59) «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν το Ε.Κ.Δ.Δ.Α.».

Ειδικότερα, με το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών ανασχεδιάζονται συνολικά οι Α΄ και Β΄ Ειδική Φάση Σπουδών με την εισαγωγή Τμημάτων Εξειδίκευσης ήδη από την Α΄ Ειδική Φάση Σπουδών ώστε τα νέα επιτελικά στελέχη να λάβουν ένα ακόμη πιο εξειδικευμένο προφίλ που ανταποκρίνεται στις υπηρεσιακές ανάγκες των φορέων στους οποίους θα κληθούν να υπηρετήσουν.

Στην κατεύθυνση αυτή, εισάγεται, όπου ενδείκνυται, η χρήση φακέλων είτε ως διδακτικό μέσο, δηλαδή ως φάκελος υποστήριξης/τεκμηρίωσης για ασκήσεις προσομοίωσης ή μελετών περιπτώσεων, είτε ως εξεταστικό μέσο.

Εξάλλου, σε ορισμένα σεμινάρια/μαθήματα προβλέπεται, ότι μπορεί να εισάγονται, ως συνέχεια των θεωρητικών εισηγήσεων, εργαστήρια που ενδεικτικά εκτείνονται σε δύο συνεδρίες των 4 ωρών, ήτοι 8 συνολικά. Κατά την πρώτη συνεδρία γίνεται παρουσίαση ενός προς εξέταση ζητήματος δημόσιας πολιτικής είτε ως μελέτη περίπτωσης είτε ως άσκηση προσομοίωσης, ενώ δίνεται στους σπουδαστές/στρίες φάκελος με υλικό υποστήριξης, τεκμηρίωσης. Το υλικό αυτό δύναται να απαρτίζεται από επιστημονικά κείμενα, άρθρα, νόμους, Π.Δ., Π.Ν.Π., εγκυκλίους, ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα κ.α. Κατά τη δεύτερη συνεδρία του εργαστηρίου θα παρουσιάζονται όλες οι λύσεις του υπό εξέταση ζητήματος δημόσιας πολιτικής από τους σπουδαστές/στρίες κατά περίπτωση ατομικώς ή ανά ομάδες οι οποίες θα έχουν συγκροτηθεί κατά την πρώτη συνεδρία. Η συγκεκριμένη διαδικασία δύναται να αποτελεί και τον τρόπο εξέτασης και αξιολόγησης των σπουδαστών/στριών.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται επίσης στην πρακτική άσκηση, στις επισκέψεις πεδίου, εντός και εκτός Ελλάδας, στις διαλέξεις και εισηγήσεις προσωπικοτήτων εγνωσμένου κύρους και σε μια σειρά από άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες των σπουδαστών/στριών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Είναι από την άλλη πλευρά, όμως, αυτονόητο ότι ένα Πρόγραμμα Σπουδών επιτελικών στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης δεν μπορεί παρά να είναι δυναμικό και να σχεδιάζεται με βάση τις συγκεκριμένες απαιτήσεις των θέσεων εργασίας που θα καταλάβουν οι σπουδαστές/στρίες μετά την αποφοίτησή τους, αλλά και με βάση τις γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και στάσεις που αυτές συνεπάγονται οι οποίες όμως είναι πάντοτε ευθυγραμμισμένες με τις απαιτήσεις που έχει η πολιτεία από τα νέα στελέχη της διοίκησης. Σε αυτό το πλαίσιο, το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών ευθυγραμμίζεται με τον νόμο για το επιτελικό κράτος⁴ όπου, μεταξύ άλλων, διατυπώνονται αφενός οι αυξημένες δεξιότητες τις οποίες οφείλει να κατέχει ένας σύγχρονος δημόσιος λειτουργός για να φέρει σε πέρας το έργο του (π.χ. αρθρα58 και59), αφετέρου ορίζεται με σαφήνεια ο ενισχυμένος ρόλος των αποφοίτων της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. σε ένα σύγχρονο, επιτελικό κράτος (π.χ. άρθρο 104).

4 Ν.4622/2019 (ΦΕΚ Α΄133) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Επιπρόσθετα, το Πρόγραμμα Σπουδών σχεδιάζεται εμπνεόμενο από το μέλλον της Δημόσιας Διοίκησης, τη μελλοντική της οργάνωση στην οποία θα κληθούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο οι απόφοιτοι της Σχολής. Με την έννοια αυτή, έχει σημασία το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. να προσπορίζει στους/στις σπουδαστές/στριες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και στάσεις που θα τους επιτρέψουν όχι μόνο να ασκούν με επάρκεια τα υπηρεσιακά καθήκοντά τους, αλλά να λειτουργούν ως μοχλοί αλλαγής και καινοτομίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους.

Υπό αυτό το πρίσμα, με το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών, η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. φιλοδοξεί τελικά και να συνδράμει στην εθνική προτεραιότητα βελτίωσης της Δημόσιας Διοίκησης ώστε αυτή να συνεισφέρει στην υλοποίηση εθνικών μεταρρυθμίσεων προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και λελογισμένου δημοσιονομικού κόστους. Σε αυτή την προσπάθεια λαμβάνεται σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι σύμφωνα με την κατάταξη InCiSE 2019 οι επιδόσεις της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης είναι χαμηλές σε αρκετούς επιμέρους τομείς με κυριότερους: τις δεξιότητες των εργαζομένων, την παραγωγή νόμων και ρυθμιστικών κανόνων, την ακεραιότητα, την ψηφιοποίηση, την οικονομική διαχείριση, τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών, τη φορολογική διοίκηση και τη διαφάνεια. Σε αυτούς τους τομείς το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα.

Με όλες αυτές τις προτεραιότητες ανασχεδιάστηκε και αναμορφώθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. - κατά το μέρος που αυτό κρίθηκε αναγκαίο - και συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας⁵, αποτελούμενη από πανεπιστημιακούς, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και φορέων ενώ ως εμπειρογνώμονες για θέματα επιτελικού κράτους ορίζονται Γενικοί Γραμματείς που συμμετείχαν στον σχεδιασμό του νόμου 4622/2019.

Οι πανεπιστημιακοί επελέγησαν με βάση τα γνωστικά αντικείμενά τους και τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης προτάθηκαν από τα Υπουργεία και τις υπηρεσίες που κατά κύριο λόγο συνδέονται με τα Τμήματα Εξειδίκευσης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Τα μέλη της επιτροπής είναι τα ακόλουθα:

1. Παναγιώτης Λιαργκόβας, Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
2. Νικόλαος-Κομνηνός Χλέπας, Καθηγητής Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Δημόσιου Δικαίου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
3. Γεώργιος Πιερράκος, Καθηγητής στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διευθυντής του Τομέα Κοινωνικής Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

⁵ Υπ' αρ. 3346/30.7.2020 Απόφαση του Προέδρου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (Α.Δ.Α.:ΨΜΑΦ4691Φ0-068)

4. Ιωάννης Χαραλαμπίδης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής
5. Ανδρέας Παπαστάμου, Αναπληρωτής Καθηγητής Ευρωπαϊκής Οικονομίας στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου
6. Νικόλαος Τζιφάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
7. Ιωσήφ Πλυμάκης, Επίκουρος Καθηγητής Δημόσιας Πολιτικής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
8. Ανδρέας Φερώνας, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
9. Ιωάννης Σπηλιωτόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών
10. Κωνσταντίνος Γεώργας, Γενικός Διευθυντής Παροχών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.)
11. Παρασκευή Θεοφίλου, Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας στο Υπουργείο Υγείας
12. Αντώνιος Λιανός, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
13. Δημήτρης Απίστουλας, Διευθυντής Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
14. Ιωάννης Ιωαννίδης, Προϊστάμενος Διεύθυνσης στο Δήμο Μοσχάτου-Ταύρου
15. Στέφανος Καβαλλιεράκης, Διευθυντής του Μουσείου της Πόλης των Αθηνών.
16. Αντώνιος Κατεπόδης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ - Προϊστάμενος Διεύθυνσης Β8 Επιχειρηματικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εξωτερικών
17. Διονύσιος Κοντογιώργης, στέλεχος Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης
18. Γεώργιος Συμεωνίδης, Εκτελεστικό Μέλος Συμβουλίου της Ανεξάρτητης Αρχής «Εθνική Αναλογιστική Αρχή».

Τα μέλη της Ομάδας Εργασίας, κατά την εκπόνηση του προγράμματος σπουδών, συνεργάστηκαν με τους Υπευθύνους Σπουδών και Έρευνας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., όπως έχουν οριστεί συντονιστές/ριες των Τμημάτων Εξειδίκευσης με απόφαση του Προέδρου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., ήτοι :

1. Για το Τμήμα Γενικής Διοίκησης : Δάφνη Λεβαντή
2. Για το Τμήμα Αναπτυξιακών και Περιφερειακών Πολιτικών : Σοφία Δημουλά
3. Για το Τμήμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας Και Κοινωνικής Φροντίδας-Πρόγραμμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας : Χαράλαμπος Πλατής
4. Για το Τμήμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας Και Κοινωνικής Φροντίδας-Πρόγραμμα Διοίκησης Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας : Χαράλαμπος Πλατής
5. Για το Τμήμα Εμπορικών και Οικονομικών Υποθέσεων : Φωτεινή Κομσέλη
6. Για το Τμήμα Διεθνών και Εμπορικών Υποθέσεων : Αγγελική Μπουρμπούλη
7. Για το Τμήμα Πολιτιστικής Διοίκησης : Γεώργιος Παπαγεωργίου
8. Για το Τμήμα Ψηφιακής Πολιτικής : Αναστασία Παπαστυλιανού

Αξιολογήτριες των παραδοτέων της ομάδας εργασίας ορίστηκαν η Ισμήνη Κριάρη, Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου και η Ανατολή Κοζάρη, Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Προστιθέμενη αξία στο Πρόγραμμα Σπουδών προσδίδεται, με τη συμμετοχή των κάτωθι Γενικών Γραμματέων, ως εμπειρογνομόνων σε ζητήματα αιχμής για το επιτελικό κράτος:

1. Στυλιανός - Ιωάννης Κουτνατζής, Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
2. Λεωνίδας Χριστόπουλος, Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών
3. Παναγιώτης Πρεζεράκος, Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Υγείας

Η Ομάδα Εργασίας, προκειμένου να υποβάλει προτάσεις για την αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, μελέτησε τα προηγούμενα προγράμματα σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. στη διαχρονική της εξέλιξη. Μελέτησε, επίσης, τις αξιολογήσεις των σπουδαστών/στριών και των διδασκόντων/ουσών των

τελευταίων τριών εκπαιδευτικών σειρών, που διέθεταν Τμήματα Εξειδίκευσης παρόμοια με της τρέχουσας σειράς και διαβουλευτήκε με αποφοίτους της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Έκτοτε, έχοντας υπόψη πως το Πρόγραμμα Σπουδών οφείλει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των νομοθετικών και κοινωνικών εξελίξεων και αναγκών, επικαιροποιείται και τροποποιείται αναλόγως.

Με το παρόν Πρόγραμμα η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. επομένως οραματίζεται την εκπαίδευση σύγχρονων διοικητικών στελεχών και επαγγελματιών της διοίκησης. Στελέχη που θα ανταποκρίνονται στο ακέραιο στις υφιστάμενες ανάγκες των δημοσίων υπηρεσιών και στις απαιτήσεις λειτουργίας του διοικητικού συστήματος. Παράλληλα, θα διαθέτουν αναλυτικές και συνθετικές ικανότητες, δεξιότητες άσκησης διοίκησης και ήπιες δεξιότητες που μπορούν να επιφέρουν προστιθέμενη αξία στις παρεχόμενες υπηρεσίες του δημόσιου τομέα συνεισφέροντας στην εθνική μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

2. Κοινή Φάση Σπουδών

(διάρκεια: 4 μήνες / συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 30%)

Η Κοινή Φάση Σπουδών, που θα παρουσιαστεί αναλυτικά στη συνέχεια, επιδιώκει την εδραίωση και συστηματοποίηση των γνώσεων που οι υποψήφιοι/ες απέκτησαν προκειμένου να συμμετάσχουν στον εισαγωγικό διαγωνισμό και στην ομογενοποίηση του γνωστικού τους υπόβαθρου, με δεδομένη τη προέλευσή τους από διαφορετικούς γνωστικούς κλάδους όπως και την εξοικείωσή τους με βασικές πτυχές της διοικητικής επιστήμης. Οι βασικές αυτές γνώσεις θα αποτελέσουν το υπόβαθρο για την περαιτέρω εμβάθυνση στα Τμήματα που συστήνονται πλέον από την Α' Ειδική Φάση Σπουδών και συνεχίζουν στην Β' Ειδική Φάση Σπουδών. Παράλληλα, αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των οριζόντιων δεξιοτήτων των σπουδαστών/στριών, οι οποίοι/ες ενδέχεται να κληθούν στη συνέχεια να υπηρετήσουν τη Δημόσια Διοίκηση από διαφορετικές θέσεις και με διαφορετικά καθήκοντα, ασχέτως της εξειδίκευσης που θα λάβουν στη Σχολή.

Ο συντελεστής βαρύτητας της Κοινής Φάσης Σπουδών στη συνολική βαθμολογία ανέρχεται στο 30%.⁶

Με βάση τη γενική συλλογιστική του Προγράμματος Σπουδών και την ειδική λογική που αφορά στην Κοινή Φάση Σπουδών, αυτή περιλαμβάνει τα ακόλουθα μαθήματα, ενταγμένα στα σχετικά πεδία:

Δημόσια Διοίκηση:

ΚΦ-ΣΜ01-Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις

ΚΦ-ΣΜ02-Στρατηγικό Μάνατζμεντ

ΚΦ-ΣΜ03-Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα στη Δημόσια Διοίκηση

Δίκαιο

ΚΦ-ΣΜ04-Διοικητικό Δίκαιο

ΚΦ-ΣΜ05-Δημοσιούπαλληλικό Δίκαιο

ΚΦ-ΣΜ06-Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο

⁶ Στα μαθήματα, πέραν των ωρών που αναγράφονται στους πίνακες υπολογίζονται δύο ώρες για τη βαθμολόγηση γραπτών και εργασιών, ασχέτως αριθμού.

Οικονομία

ΚΦ-ΣΜ07-Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά

ΚΦ-ΣΜ08-Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης

ΚΦ-ΣΜ09-Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων

Επιτελικό Κράτος

ΚΦ-ΕΜ10-Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο)

ΚΦ-ΕΜ11-Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο)

ΚΦ-ΕΜ12-Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο)

Πρόγραμμα ξένων γλωσσών

ΚΦ-ΕΜ13-Αγγλική γλώσσα

ΚΦ-ΕΜ14-Δεύτερη ξένη γλώσσα

Ειδικά Εργαστήρια και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

ΚΦ-Ε01-Εργαστήριο ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων

ΚΦ-Ε02-Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων σε σύγχρονα και ασύγχρονα ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας, εργασίας και εκπαίδευσης

ΚΦ-Ε03-Μεθοδολογία της έρευνας, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση στο δημόσιο τομέα

ΚΦ-Ε04-Σύνταξη και προτυποποίηση δημοσίων εγγράφων

ΚΦ-Ε05-Σχέσεις Δημοσίων Υπαλλήλων και Πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς

ΚΦ-Ε06-Βασικές Αρχές Εκπόνησης και Παρουσίασης Επιστημονικής Εργασίας

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες και Ειδικά Σεμινάρια

(αφορούν το σύνολο των φάσεων του προγράμματος σπουδών)

- Επισκέψεις και ειδικές εκπαιδευτικές εισηγήσεις σε φορείς του Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα

- Διαλέξεις Προσωπικοτήτων
- Διάλογοι Στρογγυλής Τραπέζης
- Ημερίδες

Τα μαθήματα είναι είτε σεμιναριακά (με κωδικό ΣΜ) είτε εργαστηριακά ειδικά ή μη (με κωδικό Ε και ΕΜ αντίστοιχα). Ο διαχωρισμός τους γίνεται με βάση τις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Όλα τα μαθήματα, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια, κρίνεται αναγκαίο να ισορροπούν ανάμεσα στη θεωρία και στις πρακτικές εφαρμογές, ωστόσο, ανάλογα με την φύση και τον στόχο του μαθήματος/εργαστηρίου μπορεί να δίνεται έμφαση σε ένα από τα δύο.

Συγκεκριμένα, κατά τις πρώτες μέρες της φοίτησής τους τους, οι σπουδαστές/στρίες της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. συμμετέχουν σε ειδικά εργαστήρια και σεμινάρια ανάπτυξης δεξιοτήτων, εφόδια απαραίτητα, προκειμένου να εδραιωθεί το συναδελφικό πνεύμα των σπουδαστών/στριών αλλά και να ενισχυθούν οι δεξιότητές τους ενόψει της απαιτητικής εκπαιδευτικής διαδικασίας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Κατά την ίδια πρώτη περίοδο, οι σπουδαστές/στρίες της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. αναπτύσσουν, μέσα από ειδικά εργαστήρια, δεξιότητες στα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Δημόσια Διοίκηση καθώς και εδραιώνουν τις γνώσεις τους σε μεθοδολογικά εργαλεία έρευνας.

Η εμπειρία της πανδημίας του κωρονοϊού κατέστησε σαφές ότι ένα επιτελικό στέλεχος της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης θα πρέπει να είναι έτοιμο να φέρει εις πέρας την αποστολή του ακόμη και σε συνθήκες κρίσης, προσαρμοζόμενο σε αυτές. Για τον λόγο αυτό, οι σπουδαστές/στρίες της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. κατά την πρώτη περίοδο σπουδών τους θα εκπαιδεύονται και στα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία τηλεργασίας και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ώστε να μπορούν – αν αυτό κριθεί αναγκαίο - να συνεχίσουν εξ αποστάσεως την εκπαίδευσή τους, απρόσκοπτα και χωρίς καμία έκπτωση στο υψηλό κύρος και επίπεδο σπουδών που παρέχει η Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Στη συνέχεια, οι σπουδαστές/στρίες εκπαιδεύονται σε ένα ευρύ φάσμα θεματικών ενοτήτων που καλύπτουν επαρκώς τις σύγχρονες πτυχές της Δημόσιας Διοίκησης. Παράλληλα, οι σπουδαστές/στρίες εισάγονται σε κρίσιμες έννοιες (π.χ. βασικές αρχές στρατηγικής διοίκησης) οι οποίες στις επόμενες φάσεις σπουδών εξειδικεύονται περαιτέρω σε πρακτικές εφαρμογές. Η διάκριση των ενοτήτων της κοινής φάσης έγινε κατά τρόπο ώστε αφενός να καλύπτονται σφαιρικά αλλά και σε βάθος οι απαιτούμενες γνώσεις οι οποίες είναι αντάξιες των προσδοκιών που έχει η Πολιτεία από ένα σύγχρονο, επιτελικό στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης, αφετέρου να προετοιμάζει τον/την σπουδαστή/στρία ώστε να παρακολουθήσει τις ακόμη περισσότερο εξειδικευμένες γνώσεις και πρακτικές εφαρμογές κατά τις επόμενες φάσεις σπουδών.

Επιπρόσθετα, το πεδίο του «επιτελικού κράτους» λαμβάνει χώρα στο τέλος της κοινής φάσης σπουδών ώστε οι σπουδαστές/στρίες να έχουν ήδη αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες και προκειμένου να παρακολουθήσουν τα ειδικά εργαστηριακά μαθήματα του πεδίου.

Σημειώνεται, τέλος, ότι τα ειδικά εργαστήρια και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες διέπουν το σύνολο των φάσεων σπουδών της Σχολής.

Μαθήματα Κοινής Φάσης Σπουδών (ΚΦΣ)

	Τύπος μαθήματος	Τίτλος μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας
1.	ΚΦ-ΣΜ01	Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις	24
2.	ΚΦ-ΣΜ02	Στρατηγικό Μάνατζμεντ	26
3.	ΚΦ-ΣΜ03	Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα και στη Δημόσια Διοίκηση	20
4.	ΚΦ-ΣΜ04	Διοικητικό Δίκαιο	26
5.	ΚΦ-ΣΜ05	Δημοσιούπαλληλικό Δίκαιο	21
6.	ΚΦ-ΣΜ06	Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο	21
7.	ΚΦ-ΣΜ07	Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά	24
8.	ΚΦ-ΣΜ08	Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης	27
9.	ΚΦ-ΕΜ09	Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων	27

10.	ΚΦ-ΕΜ10	Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο)	24
11.	ΚΦ-ΕΜ11	Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο)	25
12.	ΚΦ-ΕΜ12	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο)	25
13.	ΚΦ-ΣΜ13	Αγγλική γλώσσα	24
14.	ΚΦ-ΣΜ14	Δεύτερη ξένη γλώσσα (γερμανικά ή γαλλικά ή ισπανικά ή ιταλικά)	24

338 ώρες +74 ώρες

ειδικά εργαστήρια

ΣΥΝΟΛΟ: 412 ώρες

Ώρες αξιολόγησης

Επισημαίνεται πως, στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται :

- i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και
- ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων

3. Μαθήματα Κοινής Φάσης Σπουδών⁷

3.1 Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Το μάθημα εισάγει τους/τις σπουδαστές/στρίες στην ιστορική εξέλιξη της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και στις κεντρικές αλλαγές που γνώρισε το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του διοικητικού μηχανισμού στον εικοστό πρώτο και στον προηγούμενο αιώνα. Στόχος είναι η κατανόηση των βασικών μεταρρυθμίσεων που διαμόρφωσαν τα χαρακτηριστικά της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης μέχρι σήμερα και της επίδρασης των ευρύτερων κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων στη διαδικασία αυτή. Επιπρόσθετα, οι σπουδαστές/στρίες εξοικειώνονται με τα σημαντικότερα συστήματα Δημόσιας Διοίκησης στον κόσμο καθώς και με τα συγκριτικά εργαλεία με τα οποία θα μπορούν να αναλύουν και να αξιολογούν τις ομοιότητες και διαφορές τους σε σύγκριση με την ελληνική Δημόσια Διοίκηση αναζητώντας παράλληλα εφαρμογές και καλές πρακτικές.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το πρώτο μέρος του μαθήματος μελετά τις βασικές ιστορικές μεταρρυθμίσεις και μεταβολές της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου, κατά τη μετεμφυλιακή περίοδο και τα χρόνια της μεταπολίτευσης. Το δεύτερο μέρος εστιάζει στις βασικές διαθρωπτικές προκλήσεις και τα προβλήματα που η ελληνική Δημόσια Διοίκηση αντιμετωπίζει, ιδίως από το 1974 μέχρι σήμερα. Απώτερος στόχος αυτής της προσέγγισης είναι η ανάπτυξη μιας κριτικής οπτικής που να διακρίνει μέσα από τις αδυναμίες του παρελθόντος τις προοπτικές μελλοντικών μεταρρυθμίσεων. Στο τρίτο μέρος, οι σπουδαστές/στρίες διδάσκονται τις γενικές αρχές της Συγκριτικής Δημόσιας Διοίκησης και τα βασικά κριτήρια σύγκρισης που εφαρμόζει αυτός ο κλάδος σπουδών για την ανάλυση διαφορετικών εθνικών συστημάτων διοίκησης μέσα από εμπειρικά παραδείγματα από εθνικά συστήματα με μακρά παράδοση διοίκησης που δημιούργησαν διεθνή πρότυπα (Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία), από περιπτώσεις που θεωρούνται κατά κοινή ομολογία οι επιτυχέστερες στις μέρες μας (Καναδάς, Σκανδιναβικές Χώρες) και από γραφειοκρατικά συστήματα του ευρωπαϊκού Νότου, που παρουσιάζουν ιδιομορφίες παρόμοιες με εκείνες της Ελλάδας (Ισπανία, Ιταλία). Απώτερος σκοπός είναι οι σπουδαστές/στρίες να αναπτύξουν τις απαιτούμενες ικανότητες ανάλυσης, αξιολόγησης και κριτικής που θα τους επιτρέπουν να κατανοούν

⁷ Ο αναφερόμενος σε κάθε μάθημα ή εργαστήριο αριθμός ωρών, αφορά σε ώρες διδασκαλίας. Σε αυτές προστίθενται οι ώρες αξιολόγησης, ανάλογα με τον τρόπο αξιολόγηση εκάστου μαθήματος.

καλύτερα το δικό τους σύστημα διοίκησης και τις ιδιαιτερότητές του σε σχέση με τα άλλα εθνικά συστήματα.

Τρόπος αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση (Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερώτηση ανοικτού τύπου).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Γ. Μ., (2014). Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση: Ελεγκτικοί Μηχανισμοί, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Μακρυδημήτρης Α. (1999). *Διοίκηση και Κοινωνία, η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Μακρυδημήτρης, Α. & Μιχαλόπουλος Ν. (επιμ.) (2000). *Εκθέσεις εμπειρογνομόνων για τη Δημόσια Διοίκηση, 1950-1998*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Πασσάς, Α. (2012). *Η Εθνική Δημόσια Διοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ενωσιακή Πολιτική Διαδικασία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Πελαγίδης, Θ. (επ.) (2005). *Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα*, Αθήνα: Παπαζήσης .

Σπανού, Κ. (2001). *Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σπανού, Κ. (επ.) (2018). *Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση στη διάρκεια της κρίσης: Επισκόπηση, Περιγραφή, Αποτίμηση*. Αθήνα: Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής.

Chandler, J.A. [επιμ.] (2003). *Δημόσια Διοίκηση: Συγκριτική Ανάλυση*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Farazmand, A. [επιμ.] (2001) *Handbook of Comparative and Development Public Administration*, 2^η έκδοση, Νέα Υόρκη: Routledge.

Kuhlmann, S. & Wollmann H. [2019]. *Introduction to Comparative Public Administration. Administrative Systems and Reforms in Europe*, 2d. Edition, Cheltenham: Edward Elgar,

Ladner, A., Keuffer N., Baldersheim H., Hlepas N, Swianiewicz P., Steyvers K., Navarro C. [2019]. *Patterns of Local Autonomy in Europe*. Houndmills Basingstoke 2019: Palgrave Macmillan.,

Lind, N. & Lawrence J. (επιμ.) (2006). *Comparative Public Administration: The Essential Readings*. Bingley: Emerald.

Ongaro, E. (2009). *Public Management Reform and Modernization: Trajectories of Administrative Change in Italy, France, Greece, Portugal, and Spain*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.

Peters, G. (2010), *The Politics of Bureaucracy: An Introduction to Comparative Public Administration*, 6^η έκδοση, Abingdon: Routledge.

3.2 Στρατηγικό Μάνατζμεντ (26 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις σπουδαστές/στρίες με τις βασικές αρχές και τα μοντέλα εφαρμογής του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στους δημόσιους οργανισμούς. Ειδικότερα, η διδασκαλία του μαθήματος επικεντρώνεται στην αναλυτική και συγκριτική παρουσίαση των βασικών μοντέλων και εργαλείων υλοποίησης του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στο δημόσιο τομέα, εστιάζοντας στο ιδιαίτερο περιβάλλον της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και τις εξειδικευμένες ανάγκες αναδιοργάνωσης και βελτίωσης της απόδοσης των φορέων της.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι σπουδαστές/στρίες θα έχουν αναπτύξει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες, αναφορικά με:

- Το ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο και τις βασικές αρχές και λειτουργίες του στρατηγικού μάνατζμεντ στο δημόσιο τομέα
- Τα σύγχρονα μοντέλα εφαρμογής του στρατηγικού μάνατζμεντ στους δημόσιους οργανισμούς
- Τα βασικά εργαλεία για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση ενός στρατηγικού προγράμματος σε ένα δημόσιο οργανισμό
- Τις βασικές αρχές και τα εργαλεία αξιολόγησης της απόδοσης των δημόσιων υπηρεσιών
- Τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος υποστήριξης και συμμετοχής στο στρατηγικό προγραμματισμό και αντιμετώπισης των προβλημάτων εφαρμογής
- Τις απαιτήσεις και προκλήσεις εφαρμογής του στρατηγικού προγραμματισμού στο ιδιαίτερο περιβάλλον της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τα βασικά στοιχεία του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στον δημόσιο τομέα. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται οι βασικές αρχές και τα μοντέλα του Στρατηγικού Μάνατζμεντ, καθώς και οι ιδιαίτερες απαιτήσεις εφαρμογής του στο ιδεοτυπικό περιβάλλον της δημόσιας διοίκησης. Οι σπουδαστές/στρίες εκπαιδεύονται στη μεθοδολογία και τα εργαλεία του Στρατηγικού Μάνατζμεντ και ειδικότερα στην αξιολόγηση των οργανωσιακών αναγκών και του ευρύτερου περιβάλλοντος λειτουργίας ενός δημόσιου οργανισμού, στο συμμετοχικό σχεδιασμό, στη συγκριτική επιλογή και την εξειδίκευση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων και των δράσεων εφαρμογής ενός στρατηγικού προγράμματος και τέλος στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του προγράμματος, βάσει ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών. Παρουσιάζονται μοντέλα εφαρμογής και μεθοδολογικά εργαλεία, η διδασκαλία των οποίων αποσκοπεί στην ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων από τους/τις σπουδαστές/στρίες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών προγραμμάτων σε φορείς του δημόσιου τομέα, εστιάζοντας στα κρίσιμα ζητήματα της συμμετοχής, της διαφάνειας - λογοδοσίας και της καινοτομίας. Επιδιώκεται η κατανόηση από τους/τις σπουδαστές/στρίες της προστιθέμενης αξίας του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στη μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα και η ανάπτυξη μίας νέας κουλτούρας στρατηγικού

προγραμματισμού μεταξύ αυτών, μέσα από την συγκριτική παρουσίαση των διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων περί στρατηγικής στο δημόσιο τομέα, την ανάλυση μελετών περίπτωσης από την Ελλάδα και το εξωτερικό και τη διεξαγωγή συμμετοχικών ασκήσεων Στρατηγικού Μάνατζμεντ.

Τρόπος αξιολόγησης:

Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (με βαθμολόγηση : εκπόνηση 70% + παρουσίαση 30%)

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Γεωργόπουλος, Ν. Β. (2002) Στρατηγικό Μάνατζμεντ. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Καρβούνης Α. (επιμ.) (2018) Ποιότητα της Δημόσιας Διοίκησης. Μια Εργαλειοθήκη για τους Επαγγελματίες, Αθήνα: Υπουργείο Εσωτερικών
- Μιχαλόπουλος Ν., (2010), Η δημόσια διοίκηση στην εποχή των αποτελεσμάτων», Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήσης
- Παπαδάκης Β, (2017), Στρατηγική των Επιχειρήσεων, Εκδόσεις Μπένου
- Agranoff R, (2017), Collaborating to Manage: A Primer for the Public Sector, Georgetown university Press
- Bouckaert G and Halligan J, (2015), Managing Performance: International Comparisons, Routledge Press
- Bianchi, C., Borgonovi, El., Anessi – Pessina, E. (2018) Outcome-based performance management in the public sector, Switzerland : Springer International Publishing AG.
- Bryson J, (2018), Strategic Planning for Public and Non-Profit Organizations, Josey Bass
- Dooren V, (eds), (2019), Performance Management in the Public Sector, Routledge Pres
- Emerson K and Nabatchi T, (2015) Collaborative Governance Regimes, Georgetown University Press
- Ferlie E and Ongaro E, (2015), Strategic Management in Public Services Organizations, Routledge Press
- Hatry H, (2015), Getting Results, Brookings Institute Press
- Loffler E. και Bovaird T., (Επιμ.) : Public Management and Governance, London, Routledge
- Mintzberg JH., (1994), «The Rise and Fall of Strategic Planning», New Jersey, Prentice – Hall
- Moore M, (1997), Creating Public Value: Strategic Management in Government, Harvard University Press
- Moynihan D, (2008), The Dynamics of Performance Management: Constructing Information and Reform, Georgetown University Press
- Poister T, (2018), Measuring Performance in Public and Non – Profit Organizations, Jossey Bass
- Pollitt C and Bouckaert G, (2018), Public Management Reform: A Comparative Analysis - Into The Age of Austerity, Cambridge University Press
- Rainey H, (2014) Understanding and Managing Public Organizations

3.3 Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα στη Δημόσια

Διοίκηση (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τις βασικές έννοιες του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ειδικότερα :

α. η ευαισθητοποίηση κατ' αρχάς των σπουδαστών/τριών για την ανάγκη προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στη Δημόσια Διοίκηση.

β. η αναγκαία προσαρμογή στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως μετά τη θέση σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τον ν. 4624/2019

γ. η εκπαίδευση των σπουδαστών/τριών προκειμένου να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τους φορείς σε ρόλους Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων

Σκοπός επίσης του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με το νομικό πλαίσιο και τις σχετικές διαδικασίες που αφορούν την πολιτική ανοικτών δεδομένων , την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση τους στο δημόσιο τομέα.

Δεδομένου ότι η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. προετοιμάζει στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης ικανά να ανταποκριθούν στις πλέον σύγχρονες προκλήσεις, κρίνεται απολύτως απαραίτητη η κατάρτιση των σπουδαστών/στριών στη συγκεκριμένη θεματική. Οι ώρες κατανέμονται σε θεωρητική διδασκαλία και εργαστήριο, όπου προσεγγίζονται πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών γνώσεων (π.χ. επίλυση μελετών αντιπροσωπευτικών περιπτώσεων και μελέτη επί αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα-ΑΠΔΠΧ).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει κατ' αρχάς την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου, με σύντομη παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης του πεδίου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των ανοικτών δεδομένων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό έμφαση δίδεται στην παρουσίαση και εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τον ΓΚΠΔ (ενδεικτικά : στόχος και αντικείμενο εφαρμογής, ουσιαστικό και εδαφικό πεδίο εφαρμογής, έννοιες και ορισμοί (υπεύθυνος και εκτελών την επεξεργασία, ειδικές κατηγορίες δεδομένων), βασικές αρχές που διέπουν την επεξεργασία των δεδομένων) και τη συναφή εθνική νομοθεσία (ν. 4624/2019). Στη συνέχεια, εξετάζεται η θεμελίωση της νομιμότητας της επεξεργασίας, ειδικότερα η αναζήτηση της κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο δημόσιο τομέα. Τέλος, θεωρούνται τα δικαιώματα των υποκειμένων και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης -είτε σε ρόλο υπευθύνου, είτε σε

ρόλο εκτελούντος την επεξεργασία- όπως και η προβλεπόμενη εποπτεία και επιβολή της τήρησης του ΓΚΠΔ.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση σε φάκελο περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λ. Κοτσαλής/Κ. Μενουδάκος (επιμ.), Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR), εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2018.

Φ. Παναγοπούλου- Κουτνατζή, Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων 679/2016/ΕΕ, εκδ. Σάκκουλα, 2017.

Λ. Κοτσαλής (επιμ.), Προσωπικά Δεδομένα (Ανάλυση – Σχόλια-Εφαρμογή). Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2016.

Κανονισμός 679/2016/ΕΕ

N. 4624/2019, (Α' 137), «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του και άλλες διατάξεις»

N. 4305/2014 (Α' 237) «Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α' 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και άλλες διατάξεις»

3.4 Διοικητικό Δίκαιο (26 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της σπουδαστή/στριας με τις βασικές έννοιες του διοικητικού δικαίου, δεδομένου ότι το διοικητικό δίκαιο είναι το δίκαιο το οποίο κατεξοχήν εφαρμόζει ένα στέλεχος της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, το στέλεχος της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι εξοικειωμένο τόσο με τις θεμελιώδεις έννοιες και θεσμούς του ουσιαστικού διοικητικού δικαίου, όπως αυτοί προκύπτουν ιδίως μέσα από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όσο και με τις βασικές αρχές της διοικητικής δικονομίας, αφού ο κύριος μηχανισμός ελέγχου της διοικητικής δράσης είναι αυτός των διοικητικών δικαστηρίων. Οι ώρες κατανέμονται σε 20 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και σε 10 ώρες πρακτικών εφαρμογών των θεωρητικών γνώσεων (π.χ. επίλυση πρακτικών ζητημάτων και μελέτη δικαστικών αποφάσεων).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει κατ' αρχάς την εξοικείωση με τις βασικές έννοιες του διοικητικού δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται, ιδίως μέσα από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η διδασκαλία των βασικών ρυθμίσεων που αφορούν την έκδοση, την ισχύ και την ανάκληση της διοικητικής πράξης, τη διοικητική σύμβαση, την αστική ευθύνη του δημοσίου, τους εσωτερικούς ελέγχους της νομιμότητας της διοικητικής δράσης από την ίδια τη Δημόσια Διοίκηση, την αστική ευθύνη του δημοσίου και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι της δημόσιας διοίκησης (κυρίως τα δικαιώματα της προηγούμενης ακρόασης και της πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα). Στο επίπεδο της διοικητικής δικονομίας, θα εξετασθούν οι βασικές ρυθμίσεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (για τις διοικητικές διαφορές ουσίας) και του π.δ. 18/1989 (για τις ακυρωτικές διαφορές), με έμφαση στις ρυθμίσεις εκείνες που ενδιαφέρουν άμεσα το στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης (π.χ. αρμοδιότητες δικαστηρίων, αποστολή φακέλου της υπόθεσης από τη διοικητική αρχή στο διοικητικό δικαστήριο).

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, όπως ισχύει).

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει).

Π.Δ. 18/1989 (περί Συμβουλίου της Επικρατείας).

Σπηλιωτόπουλος, Επ., *Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, τόμος Ι (2017), τόμος ΙΙ (2015)*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Δαγτόγλου, Π. (2012). *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Δαγτόγλου, Π. (2014). *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Λαζαράτος, Π. (2018). *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Γέροντας, Α., Λύτρας, Σ., Παυλόπουλος, Π., Σιούτη, Γλ. & Φλογαίτης, Σ. (2018). *Διοικητικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Πρακτικά θέματα διοικητικού δικαίου.

Φάκελοι με δικαστικές αποφάσεις.

3.5 Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της σπουδαστή/στριας με τις βασικές έννοιες του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου, δεδομένου ότι το δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο είναι το δίκαιο το οποίο ρυθμίζει την υπηρεσιακή κατάσταση του δημοσίου υπαλλήλου. Ειδικότερα, το στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να είναι εξοικειωμένο με τις βασικές ρυθμίσεις που διέπουν την υπηρεσιακή του κατάσταση, ώστε να γνωρίζει τόσο τα δικαιώματα όσο και τις υποχρεώσεις του. Οι ώρες κατανέμονται σε θεωρητική διδασκαλία και σε πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών γνώσεων (π.χ. επίλυση πρακτικών ζητημάτων και μελέτη δικαστικών αποφάσεων).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει την ανάλυση, ιδίως μέσα από τον Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα και τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, των ρυθμίσεων που διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση του δημοσίου υπαλλήλου. Η διδασκαλία αφορά κυρίως την κατάρτιση και τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης (προσόντα και κωλύματα διορισμού, πράξη διορισμού, έκπτωση και απόλυση δημοσίου υπαλλήλου), τις υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένης και της ανάλυσης της αστικής ευθύνης τους), των δικαιωμάτων τους και των κυριότερων πράξεων υπηρεσιακών μεταβολών (π.χ. απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη). Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων (θεμελιώδεις αρχές της πειθαρχικής διαδικασίας, πειθαρχικά παραπτώματα και ποινές, αρμόδια πειθαρχικά όργανα, δικαιώματα του πειθαρχικώς διωκόμενου, τρόπος διεξαγωγής της πειθαρχικής διαδικασίας).

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας (ν. 3528/2007, όπως ισχύει).

Κτιστάκη, Σ., Κονδύλης, Β. & Τζιράκη, Ε. (2018), *Υπαλληλικός Κώδικας. Ερμηνεία κατ' άρθρο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Παναγόπουλος Θ. (2014). *Δημόσιο Υπαλληλικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σταμούλης.

Σπηλιωτόπουλος, Επ. & Χρυσανθάκης, Χ. (2017). *Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Συμεωνίδης, Ι. & Τάχος, Α. (2007). *Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα*. Αθήνα: Σάκκουλας.

3.6 Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της σπουδαστή/στριας με τις βασικές έννοιες του ενωσιακού δικαίου (του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και του διεθνούς δικαίου. Στη σύγχρονη εποχή ένα πολύ σημαντικό (από ουσιαστική και ποσοτική άποψη) τμήμα των ισχυόντων κανόνων δικαίου προέρχεται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το διεθνές δίκαιο. Το στέλεχος της δημόσιας διοίκησης θα κληθεί να τα εφαρμόσει και επιπλέον ενδέχεται κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του να εκπροσωπήσει τη χώρα μας σε διεθνείς οργανισμούς, ή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γνωρίζει τους βασικούς θεσμούς των ως άνω δικαίων και τη σχέση μεταξύ διεθνούς-ευρωπαϊκής και εθνικής έννομης τάξης. Οι ώρες κατανέμονται σε θεωρητική διδασκαλία και σε εργαστήριο (πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών γνώσεων όπως επίλυση πρακτικών ζητημάτων και μελέτη δικαστικών αποφάσεων).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Όσον αφορά το ενωσιακό δίκαιο, το μάθημα περιλαμβάνει τη διδασκαλία των θεμελιωδών αρχών και των βασικών Συνθηκών που διέπουν το ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Περιλαμβάνει επίσης τη διδασκαλία του πρωτογενούς και δευτερογενούς δικαίου της Ε.Ε. και την νομοθετική παραγωγή και ισχύ των κανονισμών, οδηγιών και άλλων νομοθετικών πράξεων της Ε.Ε. στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με το Σύνταγμα και την Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο μάθημα θα αναλυθούν οι κυριότεροι τομείς δημοσίων πολιτικών στους οποίους εφαρμόζεται το ενωσιακό δίκαιο, με αναφορά στα σημαντικότερα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η λειτουργία των οποίων θα παρουσιαστεί σε ειδικό εργαστήριο. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην επίδραση της ΕΕ στους κανόνες εθνικού δικαίου των διοικητικών συμβάσεων, των δημοσίων επιχειρήσεων και του ανταγωνισμού, των κρατικών ενισχύσεων αλλά και της ευθύνης του κράτους από παράβαση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά το διεθνές δίκαιο, το μάθημα θα πρέπει να εισαγάγει τον/τη σπουδαστή/στρια στις βασικές έννοιες του διεθνούς δικαίου και στο πώς το δίκαιο αυτό μετατρέπεται σε εσωτερικό ελληνικό δίκαιο με βάση και το άρθρο 28 του ελληνικού Συντάγματος. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στις διεθνείς συμβάσεις προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως επίσης και σε πτυχές του δημοσίου δικαίου.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κανελλόπουλος, Π. (2010). *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Ρούκουνας, Ε. (2015). *Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Σισιλιάνος, Λ.-Α. (2017). *Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (κατ' άρθρο ερμηνεία)*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Χριστιανός, Β. (2010). *Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση-Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

3.7 Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά Χαρακτηριστικά (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τα βασικά θέματα της ελληνικής οικονομίας, η κατανόηση των πολιτικών και οικονομικών επιλογών που έλαβαν χώρα και τους λόγους που οδήγησαν στην οικονομική κρίση. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία πενήντα χρόνια. Εξετάζονται τα διαφορετικά μοντέλα οικονομικής πολιτικής που ακολουθήθηκαν την περίοδο αυτή, η προσπάθεια εκβιομηχάνισης και ο προστατευτισμός που ακολουθήθηκε έως τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι επιπτώσεις από την ένταξή μας στην ΕΟΚ, η μακροοικονομική πολιτική της δεκαετίας του 1980, η αλλαγή στη νομισματική και συναλλαγματική από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, ο τρόπος μείωσης του πληθωρισμού για να επιτευχθεί η ένταξή μας στην ΟΝΕ, η οικονομική πολιτική στην μετά ΟΝΕ εποχή και οι αιτίες της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα θα ξεκινήσει με μια σύντομη παρουσίαση της εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία πενήντα χρόνια. Στη συνέχεια θα εξεταστούν η περίοδος 1950 - 1980: προστατευτισμός και προσπάθεια εκβιομηχάνισης, οι επιπτώσεις από την ένταξή μας στην ΕΟΚ, η μακροοικονομική πολιτική της δεκαετίας του 1980, η νομισματική και συναλλαγματική από το 1950 έως το 2000, η πολιτική που ακολουθήθηκε για την ένταξή της Ελλάδας στην ΟΝΕ, η οικονομική πολιτική στην μετά ΟΝΕ εποχή, η δημοσιονομική πολιτική, χρέος και η πρόσφατη οικονομική κρίση. Θα ακολουθήσουν αναλύσεις διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της ελληνικής οικονομίας όπως η ανταγωνιστικότητα, η

παραγωγικότητα και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η αποταμίευση και οι επενδύσεις, η αγορά εργασίας και η απασχόληση και οι σχέσεις κράτους και αγοράς. Τέλος, το μάθημα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση των εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης και πολιτικών εξόδου από την κρίση.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Ιορδάνογλου Χρυσάφης (2008), *Η Ελληνική οικονομία στη "μακρά διάρκεια", 1954-2005*, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα.

Καζάκος Π., Λιαργκόβας Π. , Ρεπούσης Σπ (2016), *Το Δημόσιο Χρέος της Ελλάδας*, Εκδόσεις Παπαζήση.

Καζάκος Π. (2001) *Ανάμεσα σε κράτος και αγορά. Οικονομία και οικονομική πολιτική στη μεταπολεμική Ελλάδα, 1944-2000*, Εκδόσεις Πατάκη, 2001.

Λιαργκόβας Π. (2020) *Δέκα χρόνια κρίση, τρία μνημόνια και μία πανδημία. Η Ελλάδα αναζητώντας διέξοδο*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Λιαργκόβας (2010) *Σύγχρονα Θέματα Ελληνικής και Διεθνούς Οικονομίας*, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Λιαργκόβας Π. , Ρεπούσης Σπ. (2011), *Χρέος, Δανεισμός και Χρεοκοπία: Ελληνικές και Διεθνείς Εμπειρίες*, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.

Liargovas P. (Editor, 2012), *Greece: Economics, Political and Social issues*, Nova Science Publishers, 2012, New York.

Πελαγίδης, Θ., (2015). Ανάλυση της ελληνικής οικονομίας. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/1187>

Ρουκανάς Σπ. και Παντελής Σκλιάς, (2014), *Η Ελληνική Πολιτική Οικονομία 2000-2010*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Βουλή των Ελλήνων, Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, εκθέσεις, διάφορα έτη.

ΚΕΠΕ, Μελέτες και Εκθέσεις, διάφορα έτη.

Τράπεζα της Ελλάδος, Εκθέσεις Διοικητή, Διάφορα έτη.

3.8 Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης (27 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Το μάθημα επιδιώκει την εμβάθυνση των γνώσεων των σπουδαστών/στριών στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη σύγχρονη δημοσιονομική διαχείριση. Σε συνέχεια της προσέγγισης του ρόλου του κράτους στην οικονομία και του βασικού πλαισίου της δημοσιονομικής πολιτικής στην Ελλάδα παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και συνδέεται με την καθημερινή πρακτική στο εν λόγω πεδίο. Κύριος στόχος είναι οι σπουδαστές/στρίες να είναι σε θέση να ανταποκριθούν άμεσα στις απαιτήσεις του εργασιακού τους περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστεί το σύνολο των κανόνων που διέπουν τη σύγχρονη δημοσιονομική διαχείριση σε όλο το εύρος και τα επίπεδα άσκησης της, οι δικλείδες ασφαλείας και οι επιπτώσεις όταν διαπιστώνεται πλημμελής τήρηση των κανόνων.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Μέσα από τη χρήση πρακτικών παραδειγμάτων και ανάλυσης μελετών περιπτώσεων, το μάθημα θα καλύψει το ευρωπαϊκό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και τους βασικούς ορισμούς και φορείς με αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών (δημοσιονομικοί κανόνες, μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική, κρατικός προϋπολογισμός και προϋπολογισμοί λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης). Περαιτέρω, θα αναλυθούν ειδικότερες δημοσιονομικές έννοιες, όπως η έννοια του διατάκτη, των αναλήψεων υποχρεώσεων, του Μητρώου Δεσμεύσεων, του ενιαίου λογαριασμού θησαυροφυλακίου, της διαχείρισης διαθεσίμων, των δημοσίων υπολόγων. Οι σπουδαστές/στρίες θα γνωρίσουν επίσης διαδικασίες είσπραξης εσόδων, ελέγχου και εξόφλησης δαπανών, παραγραφής απαιτήσεων, κατασχέσεων, εκχωρήσεων, εγγυήσεων και δημοσίου χρέους. Τέλος, θα αναλυθούν έννοιες και διαδικασίες εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση (Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερώτηση ανοικτού τύπου)

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κωδικοποίηση Ν.4270/2014 κ.λπ.

Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022

Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2019

3.9 Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων (27 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις σπουδαστές/στριες στη θεωρία και στην πολιτική δημοσίων επενδύσεων καθώς και στην παρουσίαση και κριτική επισκόπηση και αποτίμηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων που υλοποιούνται στην Ελλάδα. Στόχος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/στριες τις γνώσεις και δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν, ως στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, να συμμετέχουν σε όλα τα στάδια που αφορούν στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση της αναπτυξιακής πολιτικής και των αναπτυξιακών προγραμμάτων της χώρας αλλά και να κατανοήσουν τις χρόνιες παθογένειες της ελληνικής οικονομίας που οδήγησαν την Ελλάδα στα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και το αντίστροφο.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Οι δημόσιες επενδύσεις αποτελούν το κατεξοχήν μέσο άσκησης οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής του σύγχρονου κράτους. Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να παρέχει το θεωρητικό πλαίσιο και την πρακτική εφαρμογή προγραμμάτων και πολιτικών που αφορούν στις δημόσιες επενδύσεις. Το μάθημα προβαίνει σε εκτενή ανάλυση των εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων και του ρόλου τους στην εκπλήρωση των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης και συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα.

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος αφορούν στα εξής: ορισμοί, έννοια και περιεχόμενο των δημοσίων επενδύσεων. Η εξέλιξη των δημοσίων επενδύσεων διεθνώς και στην Ελλάδα, με αναφορά σε διεθνή παραδείγματα προγραμματισμού τους (π.χ. πενταετή πλάνα, γαλλικό παράδειγμα) και σε συγκεκριμένα παραδείγματα διεθνών επενδύσεων με σημαίνουσα επίδραση στην ανάπτυξη. Η εξέλιξη του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Ελλάδας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διασυνδέσεις του κρατικού προϋπολογισμού με τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Εκθέσεις και αναπτυξιακά προγράμματα της ελληνικής οικονομίας. Η έκθεση «Πισσαρίδη. Μορφές χρηματοδότησης δημοσίων επενδύσεων και οι συμπράξεις δημόσιου ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Δημοσιονομική αποκέντρωση και μορφές χρηματοδότησης των δημοσίων επενδύσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τέλος, το μάθημα αυτό περιλαμβάνει και εργαστήριο σε πρακτικές εφαρμογές-συζητήσεις σχετικά με επίκαιρα ζητήματα δημοσίων επενδύσεων.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση σε Φάκελο επί ζητήματος δημοσίων επενδύσεων

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κλαουδάτου Μ. (2009), *Κρατικός Προϋπολογισμός*, εκδόσεις Αθήνα: Κριτική.

Μητσόπουλος Κ., Μπαμπαλιούτας Λ. (2014), *Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και περιφερειακή πολιτική*, Αθήνα: Σάκκουλας.

Παπαδασκαλόπουλος Αθ., Χριστοφάκης Μ. (2009), *Αναπτυξιακός Προγραμματισμός*, Αθήνα: Παπαζήση.

Πετράκος Γ. και Ψυχάρης Γ. (2016), *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα*, 2η έκδοση, Αθήνα: Κριτική.

Πολύζος Σ. (2011), *Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Αθήνα: Κριτική.

Σκάγιαννης Π. και Καπαρός Γ. (2014), “Τα έργα υποδομών στην Ελλάδα και η παρουσία των μεγάλων έργων μεταφορικών υποδομών: μεταβαλλόμενα υποδείγματα και προτεραιότητες”, *Αειχώρος* τ. 18, 12-65.

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Εκθέσεις για την πολιτική συνοχής της ΕΕ.

ΕΣΠΑ 2014-2020.

Έκθεση Πισσαρίδη

ΚΕΠΕ, Προγράμματα Ανάπτυξης

Φάκελοι σχετικά με επίκαιρα ζητήματα δημοσίων επενδύσεων.

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) (2013) Θέματα Δημοσίων

Επενδύσεων, Εκπαιδευτικό υλικό σεμιναρίου δημοσίων επενδύσεων.

3.10 Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο) (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατάρτιση των σπουδαστών/στριών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., ώστε να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων διαμορφώνοντας το προφίλ του «νομοτέχνη» όπως αυτό ορίζεται από τον νόμο για το επιτελικό κράτος (4622/2019) . Οι σπουδαστές/στριες θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο της νομοπαραγωγικής διαδικασίας και της κατάρτισης κανονιστικών πράξεων, τις αρχές και τα μέσα καλής νομοθέτησης, την τυπολογία των ρυθμιστικών κειμένων και των συνοδευτικών τους εγγράφων, αλλά και τη διαδικασία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων εφαρμογής (ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων). Παράλληλα, το εργαστήριο αποσκοπεί στην εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τις πρακτικές απαιτήσεις προετοιμασίας, σύνταξης, αξιολόγησης και τροποποίησης σχεδίων νόμων, κανονιστικών πράξεων και

λοιπών συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και επεξεργασίας κανονιστικών κειμένων για την υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας των φορέων τοποθέτησής τους.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση του σχετικού θεσμικού πλαισίου και την εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τις βασικές έννοιες και τις αρχές της καλής νομοθέτησης (πχ. Ν.4048/2012 για τις βασικές θεσμικές υποχρεώσεις της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα και τις αντίστοιχες δομικές και οργανωσιακές αλλαγές (σύσταση Γραφείου Καλής Νομοθέτησης και Γραφεία Νομοθετικής Πρωτοβουλίας), σχετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ, ανάλυση των βασικών αρχών και τεχνικών προσαρμογής του ελληνικού δικαίου στο ευρωπαϊκό δίκαιο (λ.χ. ενσωμάτωση οδηγιών κ.ά.)

Θα γίνει αναλυτική μελέτη των κατηγοριών των ρυθμιστικών κειμένων και οι σπουδαστές/στριες θα είναι σε θέση να επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο ρύθμισης, ανάλογα με το περιεχόμενο της επιθυμητής παρέμβασης. Η ίδια μεθοδολογία θα ακολουθηθεί και για την περίπτωση των συνοδευτικών εκθέσεων (τυπολογία, αιτιολογική και εισηγητική έκθεση, ανάλυση συνεπειών ρύθμισης, έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης). Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύνταξη της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων εφαρμογής των ρυθμίσεων, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες.

Σε συνέχεια των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσεγγιστούν από την εμπειρική σκοπιά ζητήματα κανονιστικής μεταρρύθμισης, μείωσης διοικητικών βαρών, καλής και έξυπνης νομοθέτησης, κ.λπ. Έμφαση θα δοθεί στην παρουσίαση καλών πρακτικών και παραδειγμάτων από το διεθνές και το ευρωπαϊκό περιβάλλον καθώς και των αντίστοιχων διαδικασιών. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου οι σπουδαστές/στριες θα κληθούν να εφαρμόσουν, εν είδει πρακτικών ασκήσεων, τις νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων.

Στο πλαίσιο των εν λόγω ασκήσεων, το εργαστήριο θα αναπτύξει τις δεξιότητες του κλάδου επιτελικών στελεχών ως προς:

- (α) την εφαρμογή των αρχών και των εργαλείων της καλής νομοθέτησης κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία,
- (β) τη σύνταξη απλών και κατανοητών νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων (με τη χαμηλότερη δυνατή επιβάρυνση των πολιτών και των επιχειρήσεων) καθώς και συνοδευτικών αυτών κειμένων,
- (γ) τη γνώση των καλών πρακτικών, στην Ελλάδα και διεθνώς, του τομέα πολιτικής που διαχειρίζονται,
- (δ) τη γνώση των τεχνικών απλούστευσης, κωδικοποίησης και αναμόρφωσης του δικαίου.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Ν.4622/2019 (ΦΕΚ Α'133) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»

Συλλογικός τόμος «Η καλή νομοθέτηση ως αναγκαία προϋπόθεση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής λειτουργίας της πολιτείας», Πρακτικά Συνεδρίου, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2018.

Παναγιώτης Μαντζούφας, Καλή νομοθέτηση και κράτος δικαίου. Πολυνομία, κακονομία και μη εφαρμογή των νόμων, εκδ. Ευρασία, 2018.

Δημήτρης Α. Σωτηρόπουλος, Λεωνίδας Χριστόπουλος, Πολυνομία Και Κακονομία Στην Ελλάδα - Ένα Σχέδιο Για Ένα Καλύτερο Και Αποτελεσματικότερο Κράτος, εκδ. διαΝΕΟσις, Αθήνα, 2017

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Σύνταγμα της Ελλάδας

Κανονισμός της Βουλής

Γ.Γ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων: «Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας», Αθήνα 2020 (ΑΔΑ: 601146ΜΓΨ7-ΡΕΗ)

Ν.4048/2012 (ΦΕΚ Α' 34) «Ρυθμιστική διακυβέρνηση : Αρχές, διαδικασίες, και μέσα καλής νομοθέτησης»
Εργαλειοθήκη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Καλή Νομοθέτηση («Better regulation “toolbox”)

Γ.Γ. της Κυβέρνησης «Το ευρωπαϊκό δίκαιο στην Ελλάδα : Εγχειρίδιο εναρμόνισης»

Κεντρική νομοπαρασκευαστική επιτροπή : «Πρακτικές οδηγίες για την κατάρτιση νομοσχεδίων»

Κεντρική επιτροπή κωδικοποίησης : «Εγχειρίδιο οδηγιών για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας»

Εγκύκλιες και άλλες σχετικές οδηγίες αναφορικά με την έκθεση ανάλυσης συνεπειών ρυθμίσεων

3.11 Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο) (25 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η κατανόηση των διαδικασιών σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών προκειμένου οι σπουδαστές/στρίες να είναι σε θέση να ενημερώνουν και να υποστηρίζουν τεκμηριωμένα την πολιτική και διοικητική ηγεσία των φορέων στους οποίους θα υπηρετήσουν.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Αντικείμενο του εργαστηρίου αποτελεί η έννοια και οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της δημόσιας πολιτικής, οι διαδικασίες για τη διαμόρφωση, υλοποίηση και αξιολόγηση των αποφάσεων

καθώς και οι δράσεις με τις οποίες η κυβέρνηση επηρεάζει την υλική και άυλη υπόσταση συλλογικών και ατομικών υποκειμένων που δρουν στα όρια της δικαιοδοσίας της. Έμφαση δίδεται στην κατανόηση του φαινομένου της αλλαγής στο πεδίο των δημοσίων πολιτικών.

Στη διάρκεια του εργαστηρίου θα παρουσιαστεί η πρακτική προσέγγιση ζητημάτων που άπτονται της συγκρότησης της κυβερνητικής ατζέντας και τη διαμόρφωση και υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο σκέλος της παρακολούθησης και αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών και των σχετικών εργαλείων και μεθόδων μέτρησης.

Η διάρθρωση του εργαστηρίου ως προς τις πρακτικές ασκήσεις θα βασιστεί στις απαιτήσεις του αντίστοιχου κλάδου επιτελικών στελεχών, αναπτύσσοντας τις δεξιότητες:

- (α) συλλογής, ταξινόμησης, ανάλυσης αξιολόγησης και επικοινωνίας δεδομένων, πληροφοριών, ερευνών και μετρήσεων με τη χρήση ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων και εργαλείων,
- (β) παρακολούθησης του κοινωνικού, πολιτικού, οικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος σχεδιασμού, εφαρμογής και ανασχεδιασμού των δημόσιων πολιτικών, με έμφαση στον έγκαιρο και συστηματικό εντοπισμό των τάσεων, εξελίξεων και καλών πρακτικών, αλλά και των παρατηρούμενων κενών και προβλημάτων των εφαρμοζόμενων πολιτικών,
- (γ) συνεργασίας και διαβούλευσης με ομάδες ερευνητών, αναλυτές δεδομένων, εμπειρογνώμονες και την ευρύτερη κοινωνία, ως δρώντων του πεδίου πολιτικής.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση σε Φάκελο περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

N.4622/2019 (ΦΕΚ Α'33) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Λαδής, Στ., Νταλάκου Β. (2016). *Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Σπανού, Κ. (επιμ.) [2010]. *Δημόσιες πολιτικές στην Ελλάδα - Όψεις και αντιφάσεις*. Αθήνα, Παπαζήσης

Muller, P., Surel, Y. (2002). *Ανάλυση των Πολιτικών του Κράτους, Ανάλυση των Δημόσιων Πολιτικών*. Αθήνα, Τυπωθήτω.

Anderson, J. (2006). *Public Policy Making*, 6thedn, Boston and N.York: Houghton Mifflin Company.

Hill, M., (2005). *The Public Policy Process*. Harlow: PearsonEducation.

3.12 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο) **(25 ώρες)**

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από τις εισηγήσεις και εργαστηριακές ασκήσεις για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση θεμάτων που άπτονται τόσο θεμελιωδών εννοιών, αλλά και δημόσιων πολιτικών, στρατηγικών και εργαλείων της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Οι σπουδαστές/στριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν σύγχρονες εφαρμογές και περιβάλλοντα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ψηφιακού Μετασχηματισμού σύμφωνα με το προφίλ του «αναλυτή ψηφιακής πολιτικής» όπως αυτό περιγράφεται στον νόμο 4622/2019.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τις βασικές τεχνολογίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Εξετάζονται κρίσιμα και σημαντικά θέματα τόσο σε εθνικό, όσο και ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο. Η παρουσίαση των σχετικών αντικειμένων αφορά τόσο τις παρούσες ανάγκες της Δημόσιας Διοίκησης όσο και τις μελλοντικές προοπτικές και προκλήσεις στην παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από την Δημόσια Διοίκηση. Όλα τα ανωτέρω εξετάζονται θεωρητικά μέσω διαλέξεων αλλά και πρακτικά μέσω εργαστηρίων και ενδιάμεσων πρακτικών εργασιών, ενώ θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις εθνικές και ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες.

Το μάθημα διαρθρώνεται στις παρακάτω ενδεικτικές θεματικές ενότητες: έννοιες, στόχοι, υπηρεσίες δείκτες, πλεονεκτήματα, κρίσιμα ζητήματα και προκλήσεις. Πρωτοβουλίες στο Ευρωπαϊκό και Διεθνές περιβάλλον - Μοντέλα, Επίπεδα, Συμπράξεις, Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. ROI και κινητή Διακυβέρνηση. Πρωτοβουλίες στο ελληνικό περιβάλλον -Ηλεκτρονικές Προμήθειες και Ηλεκτρονικές Δημοπρασίες-Διαλειτουργικότητα και υπηρεσίες ενιαίας εξυπηρέτησης (onestopshop)-Πλαίσιο πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων και Εθνικές πύλες-Ασφάλεια Ηλεκτρονικών Συναλλαγών-Ανοικτά Δεδομένα, Ανοικτή Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονική Δημοκρατία.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

N.4622/2019 (ΦΕΚ Α΄133) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Αποστολάκης Ι.Α., Λουκής Ε.Ν., Χάλαρης Ι.,(2008), *Ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση*, Αθήνα: Παπαζήση.

Καπόπουλος Δ. (2016), *Η συμβολή της Πληροφορικής στην Υγεία*, Αθήνα: Δίαυλος.

Πομπόρτσος Α. (2006), *Εισαγωγή στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση*, Αθήνα: Α. Τζιόλα.

3.13 Αγγλική γλώσσα (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας προϋποτίθεται για την εισαγωγή των σπουδαστών/στριών στη Σχολή⁸. Ωστόσο, είναι γνωστό αφενός ότι υπάρχουν διαβαθμίσεις στη γλωσσική ικανότητα των σπουδαστών/στριών, ασχέτως πτυχίων και αφετέρου ότι κάθε οργανισμός έχει τη δική του κοινωνιόλεκτο, η οποία δεν αποτελεί αντικείμενο διδασκαλίας στο πλαίσιο της γενικής γνώσης μιας γλώσσας. Με βάση αυτές τις δύο παραδοχές και με δεδομένη τη σημασία της άριστης χρήσης της αγγλικής για τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης, που θα κληθούν να δράσουν και να αλληλεπιδράσουν σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον, οργανώνονται τα μαθήματα αγγλικής στην Κοινή Φάση Σπουδών. Το μάθημα είναι εργαστηριακό, η διδασκαλία οργανώνεται με βάση την ιδιαιτερότητα του κάθε Τμήματος και επιδιώκει:

- α. την εμπέδωση των γενικών γνώσεων των σπουδαστών/στριών
- β. την εισαγωγή τους στην ειδική γλώσσα της δημόσιας διοίκησης, στην ορολογία και τη φρασεολογία της
- γ. την εισαγωγή στις βασικές αρχές ευθείας και αντίστροφης μετάφρασης, με έμφαση στα ειδικά κείμενα, και στις βασικές γνώσεις και δεξιότητες αξιολόγησης των εργαλείων που υποστηρίζουν την πολύγλωσση μετάφραση (λεξικά, βάσεις δεδομένων ορολογίας, συστήματα αυτόματης μετάφρασης κ.λπ.).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα βασίζεται στις αρχές διδασκαλίας της Αγγλικής για ειδικούς σκοπούς (EnglishforSpecialPurposes) και της Αγγλικής για επαγγελματική εξέλιξη (EnglishforProfessional/CareerDevelopment) και δίνει προτεραιότητα στην εφαρμοσμένη γνώση. Οι ασκήσεις αφορούν όλες τις βασικές δεξιότητες της γλωσσομάθειας, κατανόησης γραπτού και προφορικού κειμένου, σύνταξης γραπτού κειμένου και παραγωγής προφορικού λόγου και σε όλους τους τομείς δημόσιας πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα επίπεδα λόγου, ώστε οι σπουδαστές/στριες να μπορούν να

προσαρμόζονται με επιτυχία στην εκάστοτε επικοινωνιακή περίσταση. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται είναι πρωτότυπο και βασίζεται στα μαθήματα της Κοινής Φάσης Σπουδών.

Ενδεικτικά, οι σπουδαστές/στριες:

- Προσεγγίζουν τους τύπους κειμένων, τα επίπεδα λόγου και τις υφολογικές ιδιαιτερότητες.
- Ασκούνται στην κατανόηση και σύνταξη περιλήψεων, αναφορών, εκθέσεων, τεχνικών δελτίων, κειμένων για το ευρύ κοινό, με χρήση της κατάλληλης ορολογίας και φρασεολογίας, όπως και στις τεχνικές της επίσημης αλληλογραφίας – με ειδική αναφορά στην ηλεκτρονική αλληλογραφία.
- Εξοικειώνονται με τις ονομασίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και τη βασική ορολογία της λειτουργίας τους.
- Εξοικειώνονται με τη βασική ορολογία των πέντε πεδίων του προγράμματος σπουδών.
- Ασκούνται στην κατανόηση και την παραγωγή προφορικού λόγου σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις.
- Ασκούνται στην περιληπτική καταγραφή προφορικού λόγου.
- Εξοικειώνονται με τον πειστικό λόγο, τις τεχνικές παρουσίασης και αυτοπαρουσίασης.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

<https://dictionary.cambridge.org/>

<https://www.macmillandictionary.com/>

<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>

<https://www.collinsdictionary.com/>

<https://www.ldoceonline.com/>

<https://iate.europa.eu/home>

3.14 Δεύτερη ξένη γλώσσα (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Η διδασκαλία της δεύτερης ξένης γλώσσας λαμβάνει υπόψη το επίπεδο των σπουδαστών/στριών και οργανώνεται αναλόγως με το επίπεδό τους. Σε κάθε περίπτωση, εκτός από την ανάπτυξη των βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων των σπουδαστών/στριών, επιδιώκεται, σε όλα τα επίπεδα και με τρόπο προσαρμοσμένο, εισαγωγή τους στη βασική ορολογία της δημόσιας διοίκησης και των ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το πρόγραμμα της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. προσφέρει, πέραν της αγγλικής, μαθήματα στην γαλλική, την γερμανική, την ιταλική και την ισπανική γλώσσα. Στα Τμήματα Γενικής Διοίκησης, Αναπτυξιακών-Περιφερειακών Πολιτικών, Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας, Ψηφιακών Πολιτικών και Πολιτιστικής Διοίκησης η βαθμολογία της δεύτερης γλώσσας δεν λαμβάνεται υπόψη στην συνολική βαθμολογία. Όσον αφορά στα Τμήματα Στελεχών Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων η βαθμολογία και των δύο γλωσσών συμπεριλαμβάνεται στον τελικό βαθμό αποφοίτησης. Οι σπουδαστές/στριες επιλέγουν με δήλωσή τους τη β ξένη γλώσσα που επιθυμούν να διδαχθούν. Συμπεριλαμβάνεται ωστόσο στον ατομικό φάκελο των σπουδαστών/στριων, όπου αναφέρεται το επίπεδο γλωσσομάθειας. Τα μαθήματα ξένης γλώσσας οργανώνονται με βάση τα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως αυτά καθορίζονται από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες.

Η συγκρότηση των τμημάτων της δεύτερης γλώσσας, η οποία έχει επιλεγεί από τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες, γίνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α και εφόσον συμπληρώνεται ικανός αριθμός σπουδαστών/στριών κατά τμήμα.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

4. Ειδικά Εργαστήρια και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

4.1 Εργαστήριο ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων (28 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι η στοχευμένη και σε προχωρημένο επίπεδο εκπαίδευση των σπουδαστών/στριων στα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιεί ο δημόσιος τομέας (επεξεργασία κειμένου, λογιστικά φύλλα, διαδίκτυο), καθώς και σε σύγχρονα εργαλεία ψηφιακών παρουσιάσεων. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι σπουδαστές/στριες θα κατέχουν τις απαραίτητες αλλά και πιο εξειδικευμένες γνώσεις επεξεργασίας κειμένου/λογιστικών φύλλων για την εκτέλεση διοικητικών εργασιών, θα είναι σε θέση να δημιουργούν ολοκληρωμένες παρουσιάσεις επιχειρησιακού ή μη χαρακτήρα και θα αποτελούν χρήστες αυξημένων δυνατοτήτων στον τομέα του διαδικτύου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Στο πλαίσιο του εισαγωγικού αυτού μαθήματος θα γίνει χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου, λογιστικών φύλλων, παρουσιάσεων και διαδικτύου. Οι ενότητες που θα καλυφθούν ενδεικτικά είναι: διαμόρφωση ψηφιακών εγγράφων, διαμόρφωση κειμένου, συγχώνευση αλληλογραφίας, χρήση επεξεργαστή κειμένου σε ομάδες εργασίας, δημιουργία λιστών-πινάκων δεδομένων, μορφοποίηση υπό όρους, επεξεργασία δεδομένων μέσω τύπων και συναρτήσεων, εμφάνιση πληροφοριών μέσω γραφημάτων, βασικοί κανόνες παρουσιάσεων, σχεδιασμός και περιεχόμενο παρουσιάσεων, δομή των παρουσιάσεων, τήρηση προβλεπόμενου χρόνου παρουσίασης, συμπεριφορά του παρουσιαστή, γλώσσα του σώματος (στάση, οπτική επαφή και φωνή), διαδραστικότητα με το κοινό, μέθοδοι/τεχνικές που κρατούν το ενδιαφέρον του κοινού ζωντανό, διαχείριση ερωταπαντήσεων, έλεγχος του περιβάλλοντα χώρου και χειρισμός άγχους.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια (ασκήσεις στο εργαστήριο)

4.2 Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων σε σύγχρονα και ασύγχρονα ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας, εργασίας και εκπαίδευσης (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Η πανδημία του κορωνοϊού επιτάχυνε την είσοδο νέων μορφών εργασίας στον δημόσιο τομέα. Μια αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση οφείλει να προσαρμόζεται άμεσα σε συνθήκες κρίσεις προκειμένου να εκπληρώνει την αποστολή της. Η εμπειρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τηλεργασίας που αποκτήθηκε και στο Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ως προϊόν της πανδημίας, κατέστησε σαφές πως κάθε δημόσιος υπάλληλος οφείλει να γνωρίζει και ανά πάσα στιγμή να αξιοποιεί εργαλεία τηλεργασίας και τηλεεκπαίδευσης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μέρος των σπουδών των προηγούμενων σειρών της ΕΣΔΔΑ πραγματοποιήθηκε με την χρήση ψηφιακών εργαλείων, η εκπαίδευση των σπουδαστών/τριών της τρέχουσας Σειράς από τις πρώτες κιόλας μέρες εισαγωγής τους στην Σχολή σε συγκεκριμένα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιεί το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση κρίνεται απολύτως απαραίτητη.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Εισαγωγή στη λειτουργία και παρουσίαση της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης και τηλεργασίας που χρησιμοποιεί το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. καθώς και μεγάλο μέρος του δημοσίου τομέα.

Πρακτική εφαρμογή της ψηφιακής αίθουσας (virtual classroom) που παρέχει, εκτός από την επικοινωνία φωνής και εικόνας, πρόσθετες δυνατότητες όπως διαμοιρασμό περιεχομένου και ηλεκτρονικό πίνακα και πλήθος άλλων λειτουργιών που εγγυώνται την υψηλού επιπέδου παροχή δημόσιων υπηρεσιών σε περίοδο κρίσης.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

4.3 Μεθοδολογία της έρευνας, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση στο δημόσιο τομέα (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τη λογική και τις μεθόδους της επιστημονικής έρευνας και την πρακτική εφαρμογή τους στην προσέγγιση κοινωνικο-οικονομικών και αναπτυξιακών ζητημάτων. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθούν τα κυριότερα χαρακτηριστικά της ερευνητικής διαδικασίας και οι βασικές τεχνικές της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας και οι σπουδαστές/τριες θα μπορέσουν να εμβαθύνουν στο πεδίο μέσω μίας «προσομοίωσης έρευνας».

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται μια κριτική επισκόπηση των επιμέρους μεθοδολογικών επιλογών ενώ το δεύτερο μέρος εστιάζει στα κυριότερα χαρακτηριστικά της ερευνητικής διαδικασίας και στις βασικές τεχνικές ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αναγνώριση και κατανόηση των κοινωνικο-οικονομικών διαδικασιών και της σύνδεσής τους με τη μελέτη αντίστοιχων προβλημάτων. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί μια «προσομοίωση έρευνας» με στόχο την εμβάθυνση στη λογική και τις μεθόδους της επιστημονικής έρευνας (συγκρότηση θεωρητικού-μεθοδολογικού πλαισίου, διάρθρωση υποθέσεων εργασίας, επιλογή μεθόδων και τεχνικών, συλλογή-ταξινόμηση-επεξεργασία δεδομένων, ανάλυση και παρουσίαση αποτελεσμάτων). Στόχος είναι η αναγνώριση, ανάλυση και αξιολόγηση των διερευνόμενων προβλημάτων με την αξιοποίηση μεθοδολογικών και των τεχνικών επιλογών. Επιπλέον, οι σπουδαστές/ριες θα εκπονήσουν εργασία που θα περιλαμβάνει τη συλλογή, επεξεργασία, ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων καθώς και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε θέμα που θα επιλέξουν.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Αναστασιάδου, Σ. (2012). Στατιστική και Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες, Αθήνα: Κριτική
- Babbie, E. (2011). Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα, μτφρ. Γιάννης Βογιατζής, Αθήνα: Κριτική.
- Bryman, A. (2012). Social Research Methods, Oxford University Press.
- Kumar R. (2011). "Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginners." SAGEpublicationsLtd.
- Λυδάκη Α. (2001). *Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας*, τρίτη έκδοση, Αθήνα, Καστανιώτης.

4.4 Σύνταξη και Προτυποποίηση Δημοσίων Εγγράφων (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Τα δημόσια έγγραφα αποτελούν τον πυρήνα της επικοινωνίας των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/στριες τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για τη σύνταξη νόμιμων και εύληπτων εγγράφων, την ηλεκτρονική μορφοποίηση, διακίνηση και την αρχειοθέτησή τους. Στο μάθημα δίνεται έμφαση στην ορθή και ακριβή χρήση της νέας ελληνικής γλώσσας. Συμπληρωματικά προς το μάθημα

διοργανώνεται ειδικό εργαστήριο σχετικά με τις γενικές και τις ειδικές νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα αποτελεί παρακολούθημα και πρακτική εφαρμογή του Διοικητικού Δικαίου και διεξάγεται εργαστηριακά σε αίθουσα υπολογιστών. Διαρθρώνεται ενδεικτικά, με βάση και τον «Κανονισμό Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών» στις παρακάτω ενότητες:

1. Βασικές έννοιες: αλληλογραφία - έγγραφο - σχέδιο - συντάκτης - υπογραφή - συνυπογραφή - διαβάθμιση - προτεραιότητα - ειδική μεταχείριση - διεκπεραίωση· προϋποθέσεις εγκυρότητας του εγγράφου.
2. Είδη διοικητικών εγγράφων: ευρείας χρήσης έγγραφο - εισήγηση - απόφαση - εγκύκλιος - διαταγή - σημειώματα (υπηρεσιακά – ενημερωτικά) - αιτήσεις / αναφορές των υπαλλήλων - ηλεκτρονικό ταχυδρομείο – πρακτικά κ.ά.
3. Δομή διοικητικού εγγράφου: Η προμετωπίδα: αποστολέας εγγράφου - στοιχεία επικοινωνίας του εκδότη - βαθμός ασφαλείας - βαθμός προτεραιότητας - χρόνος διατήρησης του εγγράφου στο αρχείο - τύπος και χρονολογία έκδοσης του εγγράφου - αριθμός πρωτοκόλλου - Αποδέκτες για ενέργεια, κοινοποίηση, εσωτερική διανομή – Το κυρίως κείμενο (εισαγωγή, κύριο θέμα, συμπεράσματα, προτάσεις) – Οι υπογραφές – Οι σφραγίδες – Τα συνημμένα – Τα παραρτήματα.
4. Διακίνηση διοικητικών εγγράφων: εισερχόμενα – εξερχόμενα, ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων - ηλεκτρονικό πρωτόκολλο· εθιμοτυπία ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
5. Εργασίες αρχειοθέτησης (φυσικό αντικείμενο και ηλεκτρονική αρχειοθέτηση): ταξινόμηση (βασικά συστήματα ταξινόμησης και διαβάθμιση) – κωδικοποίηση και ευρετηρίαση υποθέσεων – θεματολόγιο – ταξιθέτηση – αρχειοθέτηση / εκκαθάριση αρχείων.

Τρόπος αξιολόγησης : Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

4.5 Σχέσεις Δημοσίων Υπαλλήλων και Πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός αυτής της εισήγησης είναι η εξοικείωση του σπουδαστών/στριων με τον Οδηγό ορθής διοικητικής συμπεριφοράς, ο οποίος εστιάζει στις σχέσεις των δημοσίων υπαλλήλων με τους πολίτες. Με την εξοικείωση με τον Οδηγό επιδιώκεται η ανάπτυξη από τους σπουδαστές/στριες στάσεων,

συμπεριφορών και γενικότερα μιας κουλτούρας που υποστηρίζουν την τήρηση των θεμελιωδών ηθικών αρχών δράσης που απορρέουν από την έννομη τάξη και από τις γενικά παραδεκτές αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως της χρηστής διοίκησης, της αρχής της επιείκειας, της καλής πίστης και εν γένει της προσήλωσης στα ιδεώδη ορθής διοικητικής συμπεριφοράς.

Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης συνδέεται άρρηκτα με την στάση και συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και είναι καθοριστική για τη στάση του κοινωνικού συνόλου έναντι του δημοσιοϋπαλληλικού σώματος.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Η εξοικείωση με τον *Οδηγό ορθής διοικητικής συμπεριφοράς* προσδιορίζει το κλίμα που πρέπει να επικρατεί στη δημόσια υπηρεσία, διατυπώνει όσο το δυνατό περισσότερο σαφείς κανόνες συμπεριφοράς για τους δημοσίους υπαλλήλους και ενημερώνει τους πολίτες για τον τρόπο με τον οποίο οφείλει να τους αντιμετωπίζει η δημόσια διοίκηση, για τα βασικά δικαιώματα που τους παρέχονται από το νόμο κατά τις συναλλαγές τους με τις υπηρεσίες της και για τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους.

Ως εκ τούτου, πραγματεύεται δεξιότητες και ικανότητες του δημοσίου υπαλλήλου που αφορούν την συμπεριφορά προς τον πολίτη, την ευπρέπεια, τον σεβασμό, τον επαγγελματισμό, την τήρηση της νομιμότητας, την ανεξαρτησία και αμεροληψία, την υπευθυνότητα και την ισότητα, την αναλογικότητα και την εχεμύθεια.

Ο *Οδηγός ορθής διοικητικής συμπεριφοράς* μελετάται συγκριτικά και με τον αντίστοιχο *Ευρωπαϊκό Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς*.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

4.6 Βασικές Αρχές Εκπόνησης και Παρουσίασης Επιστημονικής Εργασίας (3 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να διασφαλίσει υψηλή ποιότητα στις εργασίες των σπουδαστών/τριών της Ε.Σ.Δ.Α., μέσα από την παρουσίαση των βασικών αρχών εκπόνησης επιστημονικής εργασίας.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Ενδεικτικές ενότητες του σεμιναρίου είναι:

- Οργάνωση της μελέτης
- Αναζήτηση της πληροφορίας και αξιολόγηση της εγκυρότητάς της
- Διάρθρωση εργασίας

- Σύνταξη εργασίας
- Γλώσσα και ύφος
- Τεκμηρίωση
- Παραπομπές και βιβλιογραφία
- Παρουσίαση εργασίας

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Μέλη της ομάδας Εργασίας

Ιωάννης Χαραλαμπίδης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής

Διονύσιος Κοντογιώργης, Στέλεχος του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Συντονίστρια/Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας:

Παπαστυλιανού Αναστασία

Το παρόν, τροποποιήθηκε από την Υπεύθυνη του Τμήματος τον Μάιο του 2022, προκειμένου να συμπεριλάβει ορισμένες μικρού εύρους βελτιστοποιήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις αξιολογήσεις των σπουδαστών/τριών και προκειμένου να επιλυθούν λειτουργικού τύπου ζητήματα σχετικά με την υλοποίησή του.

1. Σκοπός Τμήματος Ψηφιακής Πολιτικής

Γενικά στοιχεία Τμήματος Ψηφιακής Πολιτικής

Το Τμήμα εκπαιδεύει τα μελλοντικά, εξειδικευμένα σε σύγχρονα ζητήματα Ψηφιακής Πολιτικής, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης. Το Τμήμα Ψηφιακής Πολιτικής (ΨΠ) της ΚΗ΄ εκπαιδευτικής σειράς θα παρακολουθήσουν 11 σπουδαστές/στρίες. Οι απόφοιτοι/ες του Τμήματος προορίζονται για τη στελέχωση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθώς και άλλων μονάδων, σχετικών με θέματα ψηφιακής πολιτικής, των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος σπουδών της Ειδικής Φάσης είναι να μεταδώσει στους/στις σπουδαστές/στρίες γνώσεις και δεξιότητες που να τους/τις καθιστούν ικανές να διαχειρίζονται αποτελεσματικά καταστάσεις, να αξιοποιούν ευκαιρίες, να προβλέπουν και να συνεκτιμούν τα δρώμενα των ψηφιακών πολιτικών και νέων τεχνολογιών στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον για τον επιτυχή ψηφιακό μετασχηματισμό της Δημόσιας Διοίκησης.

Η επίτευξη του σκοπού του προγράμματος γίνεται με τον κατάλληλο συνδυασμό **θεωρητικών, αλλά και πρακτικών γνώσεων**, με εξέταση και ανάλυση θεμάτων του τομέα της ευθύνης τους. Ο απώτερος στόχος είναι η βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων, στάσεων και συμπεριφορών τους και η απόκτηση κατάλληλων ικανοτήτων για την δημιουργία επιτελικών στελεχών ικανών να προωθήσουν και να κατευθύνουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Δημόσιας Διοίκησης.

Ο **άμεσος στόχος** είναι να κατευθύνει τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες να λειτουργούν ως μοχλοί αλλαγής και καινοτομίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους και ο **έμμεσος στόχος**, είναι το όφελος που προκύπτει από την άμεση ένταξη των σπουδαστών/στριών σε θέσεις υποστήριξης των ψηφιακών πολιτικών και η προώθηση ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες αλλά και όλους τους χρήστες. Η επίτευξη του σκοπού και των στόχων του προγράμματος γίνεται με τον κατάλληλο **συνδυασμό θεωρητικών, αλλά και πρακτικών γνώσεων**, με case studies, κυρίως σε θέματα του τομέα ψηφιακής διακυβέρνησης. Η βελτίωση των γνώσεων στάσεων και των κοινωνικών δεξιοτήτων τους, θα τους/τις καταστήσει ικανούς/ές να ασκήσουν στο μέλλον το επάγγελμά τους, δηλαδή να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ως επιτελικά στελέχη για την προώθηση της ψηφιακής αναβάθμισης της χώρας.

Ειδικοί μαθησιακοί του προγράμματος ειδικής φάσης

Η ειδική φάση σπουδών περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, με στόχο την **εμβάθυνση και ενίσχυση ειδικών ψηφιακών γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών** των μελλοντικών στελεχών και την απόκτηση προηγμένων ψηφιακών ικανοτήτων. Ειδικότερα:

α. Σε επίπεδο γνώσεων

Το πρόγραμμα της ειδικής φάσης σπουδών σχεδιάστηκε, έτσι ώστε να δώσει στους/στις μελλοντικούς αποφοίτους τις ειδικές εκείνες ψηφιακές γνώσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες στην εργασία τους. Με βάση αυτή τη λογική θα μελετηθούν, αναλυθούν και εξεταστούν θέματα σχετικά με:

- Πλαίσιο ψηφιακής πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Ειδικά θέματα Οικονομικής Ανάπτυξης, Δικαίου και Διοίκησης υπό το πρίσμα του αναγκαίου ψηφιακού μετασχηματισμού
- Νέες αναδυόμενες ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομίες

β. Σε επίπεδο δεξιοτήτων

Η απόκτηση ειδικών γνώσεων στους προαναφερόμενους τομείς δεν είναι από μόνη της επαρκής για να ενταχθεί ο/η μελλοντικός/η απόφοιτος/η με ευκολία στην εργασία του/της. Κρίθηκε λοιπόν απαραίτητο, να συμπληρώνονται οι θεωρητικές γνώσεις με δεξιότητες, απαραίτητες για την εργασία των αποφοίτων. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα αποσκοπεί:

- Στην **καλλιέργεια κριτικής, αναλυτικής και συνθετικής σκέψης** και στην σφαιρική προσέγγιση θεμάτων, που έχουν σχέση με την ψηφιακή Διακυβέρνηση
- Στην **καλλιέργεια επικοινωνιακών και διαπραγματευτικών δεξιοτήτων** μέσα από την εξάσκηση των σπουδαστών/στριών στο πλαίσιο επιμέρους εργαστηρίων ή/και μαθημάτων.
- Στην απόκτηση **τεχνικών δεξιοτήτων**, μέσα από την εκμάθηση Νέων Ψηφιακών Τεχνολογιών και νέων Ψηφιακών Εργαλείων για τον Σχεδιασμό Ψηφιακών υπηρεσιών (service design), τη Διαχείριση έργων ψηφιακής πολιτικής και γενικότερα εργαλείων διαχείρισης, συντονισμού και αξιολόγησης του ψηφιακού μετασχηματισμού της διοίκησης.

γ. Σε επίπεδο στάσεων και συμπεριφορών

Τα μελλοντικά στελέχη, εκτός από τις προαναφερόμενες γνώσεις και δεξιότητες, χρειάζεται να υιοθετήσουν και κάποια στοιχεία στη συμπεριφορά τους για την καλύτερη ένταξή τους στην εργασία αφ' ενός, αλλά και την καλύτερη άσκηση του επαγγέλματος τους αφ' ετέρου. Από τη πλευρά αυτή το πρόγραμμα αποσκοπεί:

- Στην καλλιέργεια **συνεργατικής συμπεριφοράς**, κυρίως μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών (σε ομάδες των 3 ή 4 ατόμων) ή και την ανάληψη πρωτοβουλιών για άλλες δραστηριότητες.
- Στην **προσαρμοστικότητα, εγρήγορση, διορατικότητα και ευελιξία**, μέσα από το σωστό χρονο-προγραμματισμό, στην ανάληψη, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, κατά τη διεξαγωγή των ασκήσεων προσομοίωσης, αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.
- Στην **αντίληψη των διαφορετικών πλαισίων**, στα οποία καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι σπουδαστές/στριες στη μελλοντική τους εργασία.

Δομή & Διάρθρωση προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται μετά το πέρας της Κοινής Φάσης Σπουδών, στην οποία συμμετέχουν οι σπουδαστές/στριες σε ένα ενιαίο πρόγραμμα βασικής κατάρτισης, διάρκειας 4 μηνών. Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών περιλαμβάνει δύο κύκλους:

- **Α΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 4 μηνών
- **Πρακτική Εκπαίδευση**, διάρκειας 4 μηνών
- **Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 3 μηνών και
- **Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών**, διάρκειας 2 μηνών.

Μεταξύ του Α΄ Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης και του Β΄ Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης μεσολαβεί **περίοδος 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης** σε φορείς άσκησης και εφαρμογής της ψηφιακής Πολιτικής. Τα σεμινάρια του Α και Β κύκλου καθώς επίσης, ο κύκλος εκπόνησης τελικών εργασιών, βρίσκονται *σε αλληλουχία* με τον κύκλο μαθημάτων και εργαστηρίων. Έτσι, ο α΄ κύκλος μαθημάτων ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια του β΄ κύκλου ειδικής φάσης σπουδών, μέσα και από παρουσίαση μικρών εργασιών των σπουδαστών/στριών του Τμήματος.

Άξονες προγράμματος σπουδών

- Ψηφιακές Πολιτικές και Ψηφιακό Θεσμικό Πλαίσιο
- Οργανωτικό Πλαίσιο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Τεχνικό Πλαίσιο
- Μεθοδολογικό Πλαίσιο / Ψηφιακά Πρότυπα

Οι σπουδαστές/στριες του Τμήματος παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα ξένων γλωσσών, προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις του μελλοντικού τους επαγγέλματος.

Το πρόγραμμα σπουδών της Ειδικής Φάσης Σπουδών περιλαμβάνει συμπληρωματικά **εργαστήρια και σεμινάρια** τα οποία εστιάζουν κυρίως στις *πρακτικές πτυχές επιμέρους θεμάτων* και συνδυάζονται με πρακτικές ασκήσεις (γραφτές και προφορικές), ασκήσεις προσομοίωσης, επισκέψεις σε φορείς και άλλα,

ώστε οι σπουδαστές/στριες να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες και συμπεριφορές και να ενισχυθεί ο συμμετοχικός χαρακτήρας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τέλος, δύναται να οργανωθούν **επισκέψεις, καθώς και διαλέξεις ή ημερίδες** πάνω σε ειδικά θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών/τριών. Στο πλαίσιο του Προγράμματος σπουδών οι σπουδαστές/στριες προσκαλούνται και συμμετέχουν σε ημερίδες που οργανώνουν φορείς του κλάδου ή πανεπιστημιακά ιδρύματα προκειμένου να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε θέματα του ενδιαφέροντός τους.

Ξένες Γλώσσες

Τα μαθήματα ξένων γλωσσών στη Φάση Εξειδίκευσης απευθύνονται στα Τμήματα Εξειδίκευσης και καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες των αντικειμένων τους, ενισχύοντας τις δεξιότητες των σπουδαστών στον γραπτό και προφορικό λόγο, την ειδική ορολογία της δημόσιας διοίκησης και των επιμέρους πεδίων του, την ευθεία και αντίστροφη μετάφραση και διερμηνεία (για εσωτερική χρήση, καθώς οι σπουδαστές / σπουδάστριες δεν είναι ούτε επιδιώκεται να γίνουν επαγγελματίες μεταφραστές και διερμηνείς). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους πόρους και τα εργαλεία που μπορούν να υποστηρίξουν τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες στην πολύγλωσση επικοινωνία, όπως και στους ειδικούς τύπους κειμένων ενδιαφέροντος του εκάστοτε τμήματος.

Τρόπος αξιολόγησης: Συνεχής αξιολόγηση (25%) και γραπτή εξέταση (75%)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
1.	Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού και Συστήματα Διαχείρισης HRMS	20
2.	Θεσμικό Πλαίσιο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα και την Ε.Ε.	7
3.	Δημόσιες Συμβάσεις – ΕΣΗΔΗΣ	32
4.	Σχεδιασμός προγραμμάτων & αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ (εργαστήριο)	21
5.	Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση	20
6.	Διαχείριση Έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών	24
7.	Διαχείριση και Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων	21
8.	Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων και Βάσεις Δεδομένων	26
9.	Αποτύπωση, Μοντελοποίηση διαδικασιών και Διαχείριση Διαδικασιών	21
10.	Κυβερνοασφάλεια στη Δημόσια Διοίκηση	21
11.	Αξιοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων	32
12.	Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων (πρόγραμμα ΙΡΙΔΑ) και Ψηφιακές Υπογραφές	20
13.	Συνεργατικά Εργαλεία ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση	21
14.	Έλεγχος Διοικητικής Δράσης	34
15.	Τεχνικές Διαπραγματεύσεων	14
16.	Ενίσχυση Κριτικής Σκέψης	12
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ		346
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	54
17.	ΑΓΓΛΙΚΑ	27
18.	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	27
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ		403

Ώρες αξιολόγησης

Επισημαίνεται πως, στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται :

- i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και

ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων

7.1 Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού και Συστήματα Διαχείρισης –HRMS (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι σπουδαστές/στριες να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με την βέλτιστη οργάνωση και διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού στο δημόσιο τομέα με έμφαση στις μονάδες Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατανοώντας την μεγάλη σημασία και τον καθοριστικό ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα στην ύπαρξη, λειτουργία και αποτελεσματικότητα μιας υπηρεσίας, ως οργανωμένου συστήματος και ως στρατηγικής παραμέτρου διαρκούς επιτυχίας. Το μάθημα θα τους/τις προετοιμάσει ώστε, αφενός, να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ως μέλη και συντονιστές/στριες ομάδων στο εργασιακό περιβάλλον της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και, αφετέρου, μελλοντικά, από θέσεις ευθύνης, να μπορούν να διοικήσουν το ανθρώπινο δυναμικό εφαρμόζοντας τις αρχές του σύγχρονου management, κατάλληλα προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες συνθήκες και τα χαρακτηριστικά του δημοσίου, και αξιοποιώντας τις δυνατότητες των νέων Τεχνολογιών και των συστημάτων HRMS.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα θα καλύψει τις βασικές ενότητες του εννοιολογικού, θεωρητικού και τεχνικού υποβάθρου της σύγχρονης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού στο δημόσιο τομέα, ξεκινώντας από την παρουσίαση των βασικών αρχών ΔΑΔ και την έννοια της ηγεσίας. Περαιτέρω, στο πλαίσιο του μαθήματος θα αναπτυχθούν τα στοιχεία εκείνα που μπορούν να προσδώσουν χαρακτηριστικά ηγέτη στον Προϊστάμενο (manager) της δημόσιας υπηρεσίας, υποστηριζόμενα από πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περιπτώσεων. Θα αναλυθούν ειδικότερα ζητήματα, όπως συναισθηματική νοημοσύνη, οργάνωση ομάδων, παρακίνηση, κίνητρα, ανταμοιβές. Απαραίτητη, για τα ανώτερα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, είναι η ικανότητα να επιλύουν διαφορές και να διαχειρίζονται τις όποιες συγκρούσεις προκύπτουν, αλλά και τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διοίκησης. Θα παρουσιασθούν επίσης, πέραν του εννοιολογικού μοντέλου, οι βασικές αρχές και δυνατότητες των Συστημάτων Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (Human Resource Management System- HRMS), οι μέθοδοι/πρακτικές διαχείρισης των οργανωτικών δομών και διαδικασιών διοίκησης και διαχείρισης προσωπικού, όπως οι υπηρεσιακές μεταβολές, η υπηρεσιακή εξέλιξη, η αξιολόγηση, κλπ. καθώς και η διαχείριση του χρόνου εργασίας. Θα επισημανθεί, επίσης, η απαιτούμενη διαλειτουργικότητα με τα άλλα πληροφοριακά συστήματα στη διοίκηση. Τέλος, έμφαση θα δοθεί στις πρακτικές εφαρμογές σύγχρονων τεχνικών ΔΑΔ στο δημόσιο με χρήση εργαλείων, συνδυάζοντας τη θεωρία με μελέτες περιπτώσεων και εργασία σε ομάδες.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

7.2 Θεσμικό Πλαίσιο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα και την Ε.Ε. (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Το μάθημα αποσκοπεί στη διαμόρφωση στελεχών που μέσω της γνώσης του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου της ψηφιακής διακυβέρνησης, θα μπορούν να αξιοποιούν τα ψηφιακά μέσα που προσφέρει η σύγχρονη νομοθεσία και τεχνολογία προκειμένου να συναλλάσσονται και να εξυπηρετούν τους πολίτες, να διεξάγουν την καθημερινή διοικητική δράση, να εκδίδουν διοικητικές πράξεις και να συνεργάζονται με άλλους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς που επίσης αξιοποιούν τα ψηφιακά μέσα.

Στόχος είναι οι σπουδαστές/στριες να υλοποιούν τις αρχές της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης, μέσω της γνώσης του θεσμικού πλαισίου που διέπει την ψηφιακή διακυβέρνηση στη χώρα μας. Επιπλέον, το μάθημα στοχεύει στο να κατανοήσουν οι σπουδαστές/στριες την ανάγκη αναπροσαρμογής του θεσμικού πλαισίου για την παρακολούθηση και σχετική ρύθμιση των ταχέως εξελισσόμενων και πολλές φορές φαινομενικά αντικρουόμενων, τεχνολογικών και κοινωνικών εξελίξεων ώστε να αποτελεί επιταχυντή των εξελίξεων αυτών, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, προστατεύοντας παράλληλα το δημόσιο συμφέρον.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει κατ' αρχάς την εξοικείωση με τις βασικές έννοιες του δικαίου ψηφιακής διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται, με βάση τον Νόμο 4727/2020, η διδασκαλία των βασικών ρυθμίσεων που αφορούν:

- στο Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (ΚΣΗΔΕ),
- τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης και εξ αποστάσεως ταυτοποίησης,
- την ηλεκτρονική υπηρεσία συστημένης παράδοσης,
- τα είδη ηλεκτρονικών εγγράφων και τις προϋποθέσεις για την εγκυρότητά τους,
- τις γενικές αρχές της ψηφιακής προσβασιμότητας
- την νέα Αρχή Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ),
- το μητρώο διοικητικών διαδικασιών δημοσίου,
- το μητρώο επικοινωνίας πολιτών,
- την ηλεκτρονική δήλωση και εξουσιοδότηση,
- την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη (gov.gr) και την έκδοση εγγράφων μέσω αυτής,
- τη θεσμοθέτηση Προσωπικού Αριθμού (ΠΑ) για τους πολίτες,
- την πολιτική Cloud First Policy για το δημόσιο,
- τις υποχρεώσεις των φορέων για ψηφιακή διαφάνεια μέσω του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»,
- την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των απορρήτων,
- την ενσωμάτωση της νέας Οδηγίας (2019/1024) για την επαναχρησιμοποίηση της δημόσιας πληροφορίας και τα ανοικτά δεδομένα, καθώς και τις διατάξεις για τον Ενιαίο ψηφιακό χάρτη,

Το μάθημα περιλαμβάνει, επίσης, την ανάλυση του Κανονισμού ΕΕ 910/2014⁹. Οι σπουδαστές θα διδαχτούν τους όρους υπό τους οποίους τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις έννομες συνέπειες των εγκεκριμένων ή/και άλλων ηλεκτρονικών υπογραφών και τα μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης φυσικών και νομικών προσώπων που εμπίπτουν σε κοινοποιημένο σύστημα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης των Κρατών Μελών. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η διδασκαλία των βασικών εννοιών για τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης, στο πλαίσιο του Δικαίου των Ηλεκτρονικών Συναλλαγών ιδίως, για τις ηλεκτρονικές πληρωμές, τις ηλεκτρονικές σφραγίδες, τις ηλεκτρονικές χρονοσφραγίδες, τα ηλεκτρονικά έγγραφα, τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες συστημένης παράδοσης και τις υπηρεσίες πιστοποιητικών για την επαλήθευση της ταυτότητας ιστοτόπων.

Ταυτόχρονα θα εξεταστούν η βίβλος ψηφιακού μετασχηματισμού και οι θεσμικές ρυθμίσεις που αφορούν δράσεις ψηφιακής διακυβέρνησης των επιμέρους υπουργείων αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού (π.χ. ψηφιακή επιχειρηματικότητα, ηλεκτρονική υγεία, γεωχωρικά δεδομένα, μητρώα του αγροδιατροφικού τομέα, ΚΗΜΔΗΣ, κυβερνοασφάλεια, ηλεκτρονική δικαιοσύνη, κλπ).

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

7.3 Δημόσιες Συμβάσεις και ΕΣΗΔΗΣ (32)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι να συμβάλει στην βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των σπουδαστών/στριών, ώστε να μπορούν να δράσουν ως μελλοντικά δυνητικά στελέχη των αναθετουσών αρχών και των διοικητικών ελεγκτικών οργάνων στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

Στόχος της εκπαίδευσης των στελεχών της ΕΣΔΔΑ στο προσφάτως αναθεωρημένο και κωδικοποιημένο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων (ν. 4412/2016) αποτελεί η εξοικείωση τους με τον εν λόγω νευραλγικό τομέα, που σήμερα αντιστοιχεί στο 10% του ΑΕΠ, και στον οποίο δραστηριοποιούνται άνω των 6.000 φορέων του δημοσίου τομέα, οι οποίοι αποτελούν αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς. Τα στελέχη που θα ασχοληθούν με τον ευαίσθητο αυτόν τομέα πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και τον απαραίτητο επαγγελματισμό, να χαρακτηρίζονται από ακεραιότητα και να υποστηρίζουν τις αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης: τους στόχους αυτούς υπηρετεί το

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ

παρόν μάθημα της ΕΣΔΔΑ, διαμορφώνοντας για τους αποφοίτους, προοπτικές υψηλής επαγγελματικής σταδιοδρομίας στο δημόσιο τομέα.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση του σχετικού θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών, έργων και μελετών, όπως αναθεωρήθηκε και κωδικοποιήθηκε με το ν. 4412/2016, και όπως ισχύει σήμερα.

Με το νέο πλαίσιο ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη οι Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, ενώ ταυτόχρονα ενοποιήθηκαν όλα τα προηγούμενα θεσμικά πλαίσια του εν λόγω τομέα, για κάθε είδος σύμβασης, καθώς και οι κανόνες σχεδιασμού, αξιολόγησης και ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Επιπλέον αναδείχθηκε η χρήση ηλεκτρονικών μέσων και πληροφοριακών συστημάτων καθώς και νέες τεχνικές ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Το μάθημα δίνει την απαραίτητη έμφαση στη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και πληροφοριακών συστημάτων, στο στάδιο της ανάθεσης, θα περιλαμβάνει ωστόσο και τις βασικές αρχές εκτέλεσης και παρακολούθησης μιας δημόσιας σύμβασης.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει γενική θεωρητική κατάρτιση στο νέο θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, ανάλυση του εθνικού και του ευρωπαϊκού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, με έμφαση στην εξέλιξη των σχετικών διατάξεων και τον σχολιασμό της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την καλύτερη κατανόηση της θεωρίας θα υπάρχουν case studies ώστε ο σπουδαστής/στρια να έρχεται σε επαφή με τα συστήματα διαχείρισης προμηθειών (ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ κ.α.) και να αποκτά εξοικείωση με αυτά.

Ειδικότερα οι θεματικές ενότητες θα περιλαμβάνουν: α) το πεδίο εφαρμογής του νόμου, τις γενικές αρχές και τους γενικούς κανόνες, β) τις προβλεπόμενες διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης, τις τεχνικές και εργαλεία ανάθεσης με έμφαση στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις γ) τη διαδικασία προετοιμασίας της διαγωνιστικής διαδικασίας, δ) τους λόγους αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής, ε) τη διαδικασία εκτέλεσης όλων των τύπων δημοσίων συμβάσεων, στ) τον έλεγχο των δημοσίων συμβάσεων ενώπιον των εθνικών αρχών και των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με τα ανάλογα υποστηριζόμενα πρότυπα και πληροφοριακά συστήματα.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση σε μελέτη περίπτωσης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

7.4 Σχεδιασμός προγραμμάτων & αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ (εργαστήριο) (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση του σύνθετου πλαισίου που διέπει την υλοποίηση έργων και υποέργων καθώς και στην ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων για τη διαχείρισή τους. Θα δοθεί έμφαση στα συγχρηματοδοτούμενα έργα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Θα αναλυθούν όλα τα στάδια και το περιβάλλον των έργων από το θεσμικό πλαίσιο και την εκτίμηση του κόστους, τον σχεδιασμό της χρηματοδότησης, το τεχνικό δελτίο προτεινόμενης πράξης, τη διακήρυξη, το διαγωνισμό, την κατάρτιση σύμβασης, την παρακολούθηση υλοποίησης, την έκθεση ολοκλήρωσης έως και τις διορθωτικές ενέργειες.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν: η έννοια του προσανατολισμού στα αποτελέσματα και η «λογική της παρέμβασης» σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Επίσης, θα παρουσιαστούν εργαλεία και τεχνικές σχεδιασμού όπως ενδεικτικά η προσέγγιση λογικού πλαισίου, η ανάλυση SWOT, stakeholderanalysis, κ.α. Το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ και οι σχετικοί κανονισμοί για το ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η εθνική αναπτυξιακή στρατηγική και πώς συνδέεται με το ΕΣΠΑ και τις εθνικές προτεραιότητες. Η εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) και η περιφερειακή της διάσταση. Η Χωρική Ανάπτυξη και τα εργαλεία εφαρμογής της (ΟΧΕ, ΒΑΑ, ΤΑΠΤΟΚ, κτλ.).

Οι εθνικές στρατηγικές-αιρεσιμότητες του ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Περιγραφή και περιεχόμενο προγραμμάτων ΕΣΠΑ. Σύστημα παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Δείκτες παρακολούθησης, δείκτες αποτελέσματος, δείκτες εκροών κτλ.

Θα παρουσιαστεί η σχετική συζήτηση στην Ε.Ε. που αφορά στη διαπραγμάτευση για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης.

7.5 Ανοικτή και Συνεργατική Διακυβέρνηση (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η προώθηση της Ανοικτής Διακυβέρνησης για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και υπερεθνικό επίπεδο.

Στους στόχους του μαθήματος εντάσσεται η κατανόηση του όρου Ανοικτή Διακυβέρνηση και των βασικών αξόνων που περιλαμβάνει, η κατανόηση των δυνατοτήτων και υποχρεώσεων της, η ανάλυση

των βασικών δομικών στοιχείων της, η παρουσίαση των δράσεων σε θεσμικό επίπεδο, η παρουσίαση κύριων προγραμμάτων που υποστηρίζουν την Ανοικτή Διακυβέρνηση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. καθώς και οι σημαντικότερες δράσεις και πρωτοβουλίες όσον αφορά την Ανοικτή Διακυβέρνηση.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Πολιτικές και Νομοθετικές Πρωτοβουλίες για την Ανοικτή Διακυβέρνηση
- Η Ανοικτή Διακυβέρνηση ως παράγοντας ψηφιακού μετασχηματισμού της Διοίκησης και της Οικονομίας
- Διαφάνεια –Λογοδοσία: Πλαίσιο Πολιτικές και Νομοθετικές Πρωτοβουλίες Διαφάνειας, Μηχανισμοί, Διαδικασίες
- Συμμετοχή, Συνεργασία -Διαδημιουργία
- Ηλεκτρονική Δημοκρατία: Ηλεκτρονική Συμμετοχή, Ηλεκτρονική Διαβούλευση, Ηλεκτρονικά φόρα, Ηλεκτρονική Ψηφοφορία, Οφέλη – Κίνδυνοι.
- Ζητήματα και Προκλήσεις Άμεσης Δημοκρατίας
- Ψηφιακά Εργαλεία, Τεχνολογίες και Υπηρεσίες Ανοικτής Διακυβέρνησης
- Ο ρόλος των Ανοικτών Δεδομένων στην Ανοικτή Διακυβέρνηση
- Διεθνείς και Εθνικές Πρωτοβουλίες (OGP, Σχέδια Δράσης για Ανοικτή Διακυβέρνηση)
- Μέθοδοι Αξιολόγησης Ανοικτής Διακυβέρνησης
- Βέλτιστες πρακτικές Ανοικτής Διακυβέρνησης –Παρουσίαση συγκεκριμένων παραδειγμάτων εφαρμογής σε συγκεκριμένους τομείς

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

7.6 Διαχείριση Έργων Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Δημόσια Διοίκηση (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση των βασικών εννοιών, προτύπων, μεθοδολογιών και εργαλείων που διέπουν τη διαχείριση έργων (project management), καθώς και στην ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων διαχείρισης έργων στη Δημόσια Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση. Θα δοθεί έμφαση στη χρήση της ανοικτής μεθοδολογίας διαχείρισης έργων PM² που αναπτύχθηκε και χρησιμοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πολλούς άλλους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εφαρμογή στα έργα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Θα αναλυθεί ο σχεδιασμός και η

χρηματοδότηση ενός έργου, ο κύκλος ζωής, οι επιμέρους μέθοδοι χρονοπρογραμματισμού εργασιών, η κατανομή πόρων, η κοστολόγηση των εργασιών, οι τρόποι διενέργειας των απαιτούμενων ελέγχων και η πρόβλεψη και αντιμετώπιση κινδύνων. Πρακτική εφαρμογή θα γίνει με τη χρήση διαθέσιμου εργαλείου διαχείρισης έργων (πχ. MicrosoftProject ή OpenProject).

Η αναγκαιότητα του μαθήματος προκύπτει από το γεγονός ότι πολλά συγχρηματοδοτούμενα έργα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών αποτυγχάνουν λόγω μη επίτευξης των στόχων τους σε επίπεδο κόστους, χρόνου και φυσικού αντικείμενου και πολλές φορές δέχονται, λόγω κακής διαχείρισής, σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

A. Βασικοί Ορισμοί, Έννοιες, Πρότυπα και Μεθοδολογίες

- Έργο και Διαχείριση Έργων
- Διαχείριση Προγράμματος και Χαρτοφυλακίου Έργων
- Έργα vs Λειτουργίες
- Περιβάλλον και χαρακτηριστικά έργου (περιορισμοί, πόροι, οργανωτική δομή, Γραφείο Υποστήριξης Έργων κλπ)
- Στόχοι και το τρίγωνο του έργου,
- Κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας
- Μεθοδολογίες και πρότυπα στην διαχείριση έργων
- Στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου
- Υπεύθυνος και Ομάδα Διοίκησης Έργου
- Διοίκηση ολικής ποιότητας στην διαχείριση έργων
- Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης έργου (Project Management Information Systems)
- Διοίκηση και Παρακολούθηση έργων ΕΣΠΑ

B. Η Μεθοδολογία Διαχείρισης Έργων PM²

- Επισκόπηση της Μεθοδολογίας PM² και αρχιτεκτονική
- Ο Κύκλος Ζωής του Έργου κατά την PM²
- Όργανα διοίκησης του έργου – Ρόλοι για την επιτυχή έκβαση των έργων
- Τεκμηρίωση Έργου – Πρότυπα Διαχειριστικά Έγγραφα κατά την PM²
- Το Μοντέλο Διακυβέρνησης κατά την PM²
- Φάσεις Έργου κατά PM²
 - ο Ρόλοι ανά φάση
 - ο Διαχειριστικά έγγραφα ανά φάση

- Παρακολούθηση και έλεγχος του έργου
 - Το Πλαίσιο Αρχών και Στάσεων (Mindsets) της PM²
 - Γ. Διαχείριση Έργων με την μεθοδολογία PM² και με τη χρήση PMIS βάσει στοχευμένης μελέτης περίπτωσης σε συνδυασμό με Διαχείριση έργων ΕΣΠΑ
-
- Παρουσίαση περιβάλλοντος του εργαλείου
 - Παρουσίαση της μελέτης περίπτωσης πάνω στην οποία θα βασιστεί η διδασκαλία
 - Παραμετροποίηση της εφαρμογής (projectoptions)
 - Καθορισμός Ημερολογίου Έργου
 - Δομική Ανάλυσης του Έργου και προσδιορισμός των πακέτων εργασίας
 - Επέκταση της δομικής ανάλυσης και εισαγωγή εργασιών έργου
 - Εισαγωγή εξαρτήσεων μεταξύ εργασιών έργου
 - Εκτίμηση χρόνου εργασιών. Χρήση της φόρμουλας : Διάρκεια= Εργασία/Μονάδες
 - Τύποι εργασιών: Σταθερής Διάρκειας, Σταθερών Μονάδων, Σταθερής Εργασίας
 - Καθοδήγηση με βάση την προσπάθεια (effortdriven)
 - Εισαγωγή περιορισμών στον χρονοπρογραμματισμό του έργου: Deadlines&Constraints
 - Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού
 - o Είδη Πόρων
 - o Κοστολόγηση Πόρων
 - o Ημερολόγια Πόρων
 - o Καταχώρηση Πόρων στο φύλλο πόρων
 - o Ανάθεση πόρων σε εργασίες
 - o Βελτιστοποίηση πόρων
 - Συμπίεση χρονικής διάρκειας και συμπίεση κόστους δραστηριοτήτων
 - Μέθοδος Κρίσιμου Δρόμου (Critical Path Method – CPM)
 - Μέθοδος PERT (Project Evaluation Review Technique)
 - Διάγραμμα GANTT
 - Διαχείριση ρίσκων
 - o Χρήση του εργαλείου για την αναγνώριση ρίσκων
 - o Ανάλυση ρίσκων κόστους και χρόνου
 - Ορισμός Γραμμής Αναφοράς Έργου
 - Εκτέλεση και παρακολούθηση του έργου
 - Δημιουργία αναφορών
 - Κλείσιμο του έργου

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

7.7 Διαχείριση και στατιστική επεξεργασία Δεδομένων (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με βασικές έννοιες και μεθόδους της Στατιστικής επιστήμης καθώς και η κατανόηση της σημασίας της στατιστικής ανάλυσης δεδομένων στην εξαγωγή συμπερασμάτων και στη λήψη αποφάσεων. Επιπλέον σκοπός είναι να τους προετοιμάσει για επόμενα στάδια εκπαίδευσης στο πεδίο της επιχειρησιακής έρευνας που βασίζεται στη Στατιστική. Το μάθημα θα εστιάσει κυρίως σε θέματα περιγραφικής στατιστικής αλλά θα εισάγει τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες και στις έννοιες της γραμμικής συσχέτισης, της γραμμικής παλινδρόμησης και των διαστημάτων εμπιστοσύνης διατηρώντας τις μαθηματικές διατυπώσεις στο ελάχιστο δυνατό.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το εργαστήριο παρουσιάζει τα οφέλη της ανάλυσης δεδομένων στον σύγχρονο κόσμο με σκοπό την ανάκτηση πληροφορίας από αυτά, την απάντηση ερευνητικών υποθέσεων και τη λήψη αποφάσεων τους σκοπούς της Στατιστικής επιστήμης – τις έννοιες του πληθυσμού και του δείγματος, τις παρατηρήσεις, τις συνήθεις μορφές δεδομένων, τις μεταβλητές και τα είδη μεταβλητών, τα μεταδεδομένα, τη συλλογή δεδομένων, την απογραφή και τη δειγματοληψία, την Περιγραφική Στατιστική – Επαγωγική Στατιστική, τις ελληνικές και διεθνείς πηγές ανοικτών δεδομένων (ΕΛΣΤΑΤ, data.gov.gr, Eurostat κτλ), τις εφαρμογές λογισμικού για την επεξεργασία δεδομένων, τα στατιστικά μέτρα, κατανομές, διαγράμματα, πίνακες συνάφειας, συσχέτιση/εξάρτηση, διαστήματα εμπιστοσύνης.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

7.8 Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων και Βάσεις Δεδομένων (26 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων μέσα από τις διαλέξεις και δεξιοτήτων μέσα από τα εργαστήρια και τις ενδιάμεσες εργασίες για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση θεμάτων που άπτονται τόσο θεμελιωδών όσο και περισσότερο σύνθετων εννοιών, αλλά και ακολουθούμενων πρακτικών, στρατηγικών και εργαλείων ανάπτυξης Πληροφοριακών συστημάτων και Βάσεων Δεδομένων. Οι σπουδαστές-στριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες για

την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και την αλληλεπίδρασή τους με υποστηρικτικές σε αυτά Βάσεις Δεδομένων.

Περιεχόμενο και θεματικές ενότητες

Το περιεχόμενο του μαθήματος αναφέρεται στην ανάπτυξη Βάσεων Δεδομένων για τη δημιουργία Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων. Αφετηρία του μαθήματος αποτελεί η ανάγκη αναγνώρισης και κατανόησης προβλημάτων στη διαχείριση πληροφορίας και διαδικασιών στο περιβάλλον ενός οργανισμού. Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζονται μέθοδοι για τη συστηματική μελέτη και μορφοποίηση τέτοιων προβλημάτων, ώστε να υποστηριχθούν από πληροφοριακά συστήματα. Το μάθημα εστιάζει στην αναγνώριση, μοντελοποίηση και τεκμηρίωση απαιτήσεων από διάφορους χρήστες και φορείς που επηρεάζονται και επηρεάζουν την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων. Εξετάζονται οι έννοιες Δεδομένων, Πληροφορίας, Πληροφοριακών Συστημάτων, η ανάλυση απαιτήσεων για το σχεδιασμό Πληροφοριακών Συστημάτων και ο μετασχηματισμός των απαιτήσεων σε προδιαγραφές λειτουργίας πληροφοριακού συστήματος, καθώς και το πλάνο ανάπτυξης και ένταξής του στον οργανισμό που θα το χρησιμοποιήσει. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα στην ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων. Το πρακτικό μέρος του μαθήματος αφορά ανάλυση και σχεδίαση με τη χρήση, ως κύριου εργαλείου του προγράμματος Access και τη διασύνδεσή του με άλλα προγράμματα (Oracle, Excel κλπ), τόσο σε εφαρμογές που λειτουργούν αυτόνομα (σε επίπεδο υπολογιστή χρήστη), όσο και σε επίπεδο εσωτερικού δικτύου (intranet) καθώς και του διαδικτύου (web).

Εξετάζονται κρίσιμα και σημαντικά θέματα που αφορούν στην διατύπωση των προδιαγραφών, την ανάλυση απαιτήσεων, την ανάλυση και τον σχεδιασμό της διεπαφής και των υποσυστημάτων ενός Πληροφοριακού Συστήματος, και τέλος την ανάπτυξή του ώστε να ανταποκρίνεται στις αρχικές προδιαγραφές. Ταυτόχρονα θα εξεταστούν θέματα που αφορούν υπηρεσίες διαλειτουργικότητας και ανάπτυξης σχετικού λογισμικού εφαρμογών σε συνδυασμό με τα θέματα της υποστηρικτικής Βάσης Δεδομένων του Πληροφοριακού Συστήματος. Όλα τα ανωτέρω εξετάζονται τόσο θεωρητικά, μέσω διαλέξεων, όσο και πρακτικά μέσω εργαστηρίων και ενδιάμεσων πρακτικών εργασιών, που θα αφορούν αυτή καθ'εαυτή την ανάπτυξη των διεπαφών, των υποσυστημάτων και της Βάσης Δεδομένων.

Το μάθημα διαρθρώνεται στις παρακάτω ενδεικτικές θεματικές ενότητες: Έννοιες Δεδομένων και Πληροφορίας, Λήψη Αποφάσεων και Δεδομένα. Απαιτήσεις και παράμετροι Ποιότητας τους, Ορισμός Πληροφοριακών συστημάτων (Π.Σ.), Σχέσεις μεταξύ Πληροφοριακών Συστημάτων, Διασυνδεόμενα Πληροφοριακά Συστήματα, Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα, Κύκλος Ζωής Πληροφοριακού Συστήματος, Δημιουργία πλάνου (system planning), Ανάλυση απαιτήσεων, Σχεδιασμός Πληροφοριακού

Συστήματος, Υλοποίηση Πληροφοριακού Συστήματος, Συντήρηση - Επικαιροποίηση Πληροφοριακού Συστήματος, Απόσυρση Πληροφοριακού Συστήματος.

Ειδικά Θέματα : Εργαλεία Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων με το Πρόγραμμα Ms Access, Υιοθέτηση κύριας «Μελέτης Περίπτωσης» με τίτλο «Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Εκπαιδευτικής Μονάδας» (ανάλυση απαιτήσεων για τη Μελέτη Περίπτωσης, Σχεδίαση της βάσης δεδομένων, Γλώσσα SQL, Σχεσιακή Άλγεβρα, Κανονικοποίηση, Ερωτήματα, Οθόνες, Εισαγωγή Αντικειμένων από άλλα Αρχεία ή Εξαγωγή Αντικειμένων σε άλλα Αρχεία (διαλειτουργικότητα), Προσαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος σε επίπεδο εσωτερικού δικτύου, Ανάπτυξη Web Εφαρμογής.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση και υλοποίηση μελέτης περίπτωσης σε εργαστήριο (30% + 70% του βαθμού).

7.9 Αποτύπωση, Μοντελοποίηση και Διαχείριση Διοικητικών Διαδικασιών (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η βελτίωση των γνώσεων και η ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμμετεχόντων/ουσών για την αποτελεσματική αποτύπωση και βελτιστοποίηση διαδικασιών στην Δημόσια Διοίκηση με βάση συστηματικές μεθοδολογίες και πρότυπα και την ένταξη τους στο μητρώο Διαδικασιών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Οι ενότητες που θα καλυφθούν θα αφορούν τις έννοιες της διοίκησης και τα πρότυπα μοντελοποίησης διαδικασιών και θα ακολουθήσει εμβάθυνση στη μεθοδολογία και την παρουσίαση εργαλείων για την υποστήριξη της καταγραφής, μοντελοποίησης, βελτιστοποίησης διαδικασιών και ένταξης τους στο μητρώο Διαδικασιών.

Οι σπουδαστές/τριες θα γνωρίσουν μεθόδους μοντελοποίησης ροών εργασίας, θα εκπονήσουν εργασία προσομοίωσης και μέσω αυτής θα συζητήσουν προτάσεις βελτιστοποίησης διαδικασιών.

Η χρήση μεθοδολογιών και προτύπων (όπως πχ. BPM, BPMN) εντάσσεται ως πρακτική εργασία ώστε να βοηθήσει τους σπουδαστές στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών και σε έργα BPR, ISO κλπ.

Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (70% και 30% αντίστοιχα)

7.10 Κυβερνοασφάλεια στη Δημόσια Διοίκηση (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και η εξειδίκευση των σπουδαστών/στριών σε τεχνολογίες αιχμής για τον ασφαλή σχεδιασμό, εφαρμογή και διαχείριση της ασφάλειας των ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και τη διαχείριση των κινδύνων στον κυβερνοχώρο.

Η ολιστική προσέγγιση της ασφάλειας σε όλα τα επίπεδα γίνεται μέσω της θεωρητικής μελέτης και της πρακτικής εξάσκησης, παρέχοντας στους/στις αποφοίτους τα απαραίτητα προσόντα για να στελεχώσουν υπηρεσίες και οργανισμούς του δημόσιου, αναλαμβάνοντας αρμοδιότητες και ρόλους ευθύνης που άπτονται της ασφάλειας Ψηφιακών Συστημάτων, Δεδομένων και Υπηρεσιών για την διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης και προστασία της ιδιωτικότητας, με ανάλογες μεθόδους και τεχνολογίες.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή στην Ασφάλεια
- Ανάγκη προστασίας των πληροφοριών
- Ευρωπαϊκή και Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας, Πολιτικές και Θεσμικό πλαίσιο Ασφάλειας
- Διακυβέρνηση Κυβερνοασφάλειας, η εθνική αρχή και άλλοι εμπλεκόμενοι, αλλά και οι αναγκαίες πολιτικές και τα μέτρα ασφάλειας.
- Ηλεκτρονική παρακολούθηση.
- Εργασιακές σχέσεις στην 4BE και επιτήρηση εργαζομένων.
- Πνευματική ιδιοκτησία / Πνευματικά δικαιώματα στο Διαδίκτυο.
- Το νομικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ηλεκτρονικό έγκλημα και απάτες στο διαδίκτυο.
- Νομική προστασία ανηλίκων στο διαδίκτυο.
- Ελευθερία του λόγου, δικαιώματα και εξουσία στο Διαδίκτυο.
- Έλεγχος Ασφάλειας Πληροφοριών
- Λειτουργικό και Τεχνικό Πλαίσιο Ασφάλειας – Διαδικασίες- ISO 27001
- Διαχείριση Ασφάλειας Ψηφιακών Συστημάτων
- Εμπιστευτικότητα Πληροφοριών
- Προστασία της Ιδιωτικότητας - Κρυπτογράφηση
- Ψηφιακή Υπογραφή

- Υποδομή Δημόσιου Κλειδιού
- Ασφάλεια Δικτύων και Επικοινωνιών
- Ασφάλεια Υπολογιστικού Νέφους
- Διασφάλιση επιχειρησιακής συνέχειας μέσω του σχεδιασμού ανάκαμψης από καταστροφές (βασικές έννοιες, διαδικασίες, τεχνικές).

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

7.11 Αξιοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων (32 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση και εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τις κυριότερες αρχές διαχείρισης Συστημάτων Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων, καθώς και η απόκτηση δεξιοτήτων στην αποτελεσματική διαχείριση μεγάλου όγκου πληροφοριών. Μέσα από το μάθημα αυτό, ο εκπαιδευόμενος θα κατανοήσει την ανάγκη, τη σημασία και τις χρήσεις των Βάσεων Δεδομένων στους σύγχρονους Οργανισμούς.

Το μάθημα αυτό καλύπτει την άντληση στοιχείων και αξιοποίηση Βάσεων Δεδομένων, με την γλώσσα SQL και PL/SQL.

Στο τέλος του μαθήματος, οι σπουδαστές/τριες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν τη διεργασία αξιοποίησης πληροφοριών από βάσεις δεδομένων και να έχουν τις βασικές θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείρισή της.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Ανάπτυξη Βάσεων Δεδομένων και Μοντέλα Δεδομένων
- Σχεσιακό Μοντέλο
- Αρχιτεκτονική της Oracle
- Γνωριμία με την Γλώσσα SQL– DDL/DML
- Χρήση της SQL για Data Analysis και Reporting

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση και υλοποίηση μελέτης περίπτωσης σε εργαστήριο (30% + 70% του βαθμού).

7.12 Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων (πρόγραμμα ΙΡΙΔΑ) και Ψηφιακές Υπογραφές (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση και εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τις κυριότερες αρχές και πρακτικές της ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων, δεδομένων και πληροφοριών στη διοίκηση.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Οι σπουδαστές μετά την περάτωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να διακρίνουν πως πρέπει να διαχειρίζεται και να διακινεί ένας φορέας τα ηλεκτρονικά έγγραφα και θα κατανοήσουν την ανάγκη και τις προϋποθέσεις διασύνδεσης των επιμέρους Συστημάτων Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων(ΣΗΔΕ) ώστε η διακίνηση των εγγράφων μεταξύ των φορέων να γίνεται αποκλειστικά μέσα από τα πληροφοριακά συστήματα.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα περιλαμβάνει :

- Ανάγκη ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων
- Βασικές Αρχές ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης εγγράφων : Συγκρότηση Ηλεκτρονικού Αρχείου, Έκδοση Τήρηση ηλεκτρονικών εγγράφων και αρχείων, Επεξεργασία και διαχείριση,Αποθήκευση, Ευρετηρίαση, Αναζήτηση – Προβολή αποτελεσμάτων
- Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο
- Διαδικασία Ψηφιοποίησης Έντυπων Εγγράφων και Ηλεκτρονικό Αρχείο
- Κύρος και αποδεικτική ισχύς των ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων
- Διαχωρισμός σχεδίου εγγράφου από τα εισερχόμενα-εξερχόμενα έγγραφα
- Ψηφιακή Προτυποποίηση Εγγράφων
- Καταστροφή Έντυπων και Ηλεκτρονικών Εγγράφων
- Ηλεκτρονικές Διαδικασίες Ηλεκτρονικής Έκδοσης, Διακίνησης και Αρχειοθέτησης των Δημόσιων Ηλεκτρονικών Εγγράφων εντός του ίδιου φορέα και μεταξύ φορέων
- Η Ηλεκτρονική διαχείριση εγγράφων μέσω πληροφοριακών συστημάτων ΣΗΔΕ
- Ο ρόλος των μεταδεδομένων των Ηλεκτρονικών Εγγράφων για την ορθή οργάνωση και λειτουργία των πληροφοριών και υπηρεσιών στη διοίκηση
- Τρόπος αυθεντικοποίησης των χρηστών, Ψηφιακή υπογραφή, και υπογραφή εντός του πληροφοριακού συστήματος,

- Οφέλη από ηλεκτρονική διαχείριση και διακίνηση εγγράφων-Εξοικονόμηση χρόνου και κόστους
- Μελέτη Περίπτωσης: Σενάρια ηλεκτρονικής διαχείρισης, διακίνησης, και καταγραφή των απαραίτητων μεταδεδομένων σε έναν υποθετικό φορέα με χρήση ΣΕΔΕ

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

7.13 Συνεργατικά Εργαλεία ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Στο πλαίσιο αυτού του εργαστηριακού μαθήματος, οι σπουδαστές/στριες θα εξοικειωθούν με τη φιλοσοφία του Συνεργατικού Διαδικτύου μέσα από online εφαρμογές κοινής πρόσβασης. Θα λάβουν απαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και τα νέα επιχειρησιακά μοντέλα διοίκησης, οργάνωσης και επικοινωνίας. Θα γίνει επίσης παρουσίαση των διαθέσιμων εφαρμογών που μπορούν να αξιοποιηθούν στο νέο επικοινωνιακό και τεχνολογικό περιβάλλον.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες ενότητες: Δίκτυα Γνώσης, Κοινωνικά Δίκτυα – Συνεργατικές Εφαρμογές – Online χώροι εργασίας, διαμοιρασμός και από κοινού διαμόρφωση εγγράφων – Συνεργατική δημιουργία περιεχομένου – Συνεργατική Μάθηση, Συνεργατική Λήψη Αποφάσεων, Χρονοπρογραμματισμός Διαχείριση Έργων και σύγχρονη επικοινωνία (πχ.JIRA,Redmine),– Συνδημιουργία λογισμικού (Github), – Διεξαγωγή και ανάλυση δημοσκοπήσεων με online εργαλεία κλπ. Εφαρμογές μεγιστοποίηση επιρροής σε κοινωνικά δίκτυα κλπ.

Τρόπος αξιολόγησης: Ομαδικές εργασίες και παρουσίασή τους (80% + 20% αντίστοιχα).

7.14 Έλεγχος Διοικητικής Δράσης (34 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και διαδικασίες ελέγχου της δράσης των φορέων του στενού και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Ειδικότερα, επιδιώκεται η ενημέρωση των σπουδαστών σχετικά με κάθε μορφή ελέγχου της διοικητικής δράσης, η οποία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας σε κάθε επίπεδο και οργανωτική μορφή καθώς και η εξοικείωση τους με τις βασικότερες μορφές εσωτερικού ελέγχου. Στο πλαίσιο του μαθήματος,

εξειδικεύονται έννοιες που έχουν διδαχθεί στην Κοινή Φάση στο Διοικητικού Δικαίου και αναπτύσσονται ειδικές ενότητες ανά κατηγορία ελέγχου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Καταρχήν, γίνεται διάκριση μεταξύ των εννοιών του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου της διοικητικής δράσης, ώστε να γίνει κατανοητή η διάσταση του εσωτερικού ελέγχου ως «αυτοκάθαρσης» της Εκτελεστικής Εξουσίας, σε σχέση με τον εξωτερικό έλεγχο που συνίσταται κατά βάση στον δικαστικό έλεγχο και στον (εξωτερικό) δημοσιονομικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εν συνεχεία, αναλύεται ο εσωτερικός έλεγχος στα επιμέρους στάδια της 1ης και 2ης «γραμμής άμυνας», γίνεται μνεία στη δημοσιοϋπαλληλική ιεραρχία και συνακόλουθες υποχρεώσεις ελέγχου των προϊσταμένων προς τους υφισταμένους τους και το αντίστροφο. Ακολουθώντας, γίνεται ανάλυση των διοικητικών προσφυγών (ιεραρχική, ειδική διοικητική, ενδικοφανής), καθώς και της προηγούμενης ακρόασης, συνοδευόμενα πάντοτε όλα τα ανωτέρω από πρακτικά παραδείγματα της τρέχουσας διοικητικής πρακτικής.

Κατόπιν, αναλύεται η έννοια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit), καθώς και των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, όπως αυτά προβλέπονται από τις πρόσφατες διατάξεις του Ν.4622/19 (Επιτελικό Κράτος), με ειδική μνεία στα σύγχρονα ελεγκτικά πρότυπα, μεθοδολογίες και Κώδικες Δεοντολογίας/Ακεραιότητας του Εσωτερικού Ελέγχου. Τέλος, παρουσιάζεται ο διοικητικός έλεγχος της δημόσιας διοίκησης από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και τα λοιπά ελεγκτικά Σώματα που δεν συγχωνεύθηκαν σε αυτήν, ενώ γίνεται μνεία και του υπερεθνικού ελέγχου από τα όργανα της ΕΕ (Ευρ.Επιτροπή, OLAF , Ευρ.Ελεγκτικό Συνέδριο) αλλά και τα διεθνή όργανα (ΟΗΕ κλπ). Κατ' αυτόν τον τρόπο, δίδεται μια πλήρης και συνεκτική εικόνα της πολυμορφίας που διέπει τον έλεγχο της διοικητικής δράσης.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

7.15 Τεχνικές Διαπραγματεύσεων (εργαστήριο) (14 ώρες)

Σκοπός και Στόχος

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες των σπουδαστών/τριών. Μετά το εργαστήριο αυτό οι σπουδαστές/στριες θα έχουν βελτιώσεις τις διαπραγματευτικές ικανότητες και θα έχουν την ευκαιρία να:

- Προβληματιστούν για την έννοια και τη σημασία της διαπραγμάτευσης,

- Αναγνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της διαπραγμάτευσης και να συζητήσουν κριτήρια επιλογής μεταξύ τους,
- Αναλύσουν σημαντικές τεχνικές πτυχές της διαπραγμάτευσης, και να
- Εξασκηθούν στην πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του εργαστηρίου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το εργαστήριο αυτό βασίζεται κυρίως σε ασκήσεις προσομοίωσης και περιλαμβάνουν:

- i. **Εισαγωγική άσκηση** : Άσκηση διαπραγμάτευσης σε μικρές ομάδες
- ii. **Θεωρητικό πλαίσιο – Τρόποι προσέγγισης** : Τρόποι προσέγγισης της διαπραγμάτευσης
- iii. **Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης**
- iv. **Εξάσκηση** : Εξάσκηση στη διαπραγμάτευση – προετοιμασία και διεξαγωγή διαπραγμάτευσης, ανασκόπηση και εξαγωγή συμπερασμάτων.

Το εργαστήριο αυτό βασίζεται κυρίως σε ασκήσεις προσομοίωσης, αφού βέβαια έχει γίνει συζήτηση σχετικά με τις διαπραγματεύσεις. Γίνεται επίσης χρήση βίντεο με διαπραγμάτευση, την οποία συζητούν και σχολιάζουν οι σπουδαστές/τριες με τους εισηγητές/τριες.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

7.16 Ενίσχυση Κριτικής Σκέψης (12 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η γνωριμία των σπουδαστών/στριών με τους βασικούς κανόνες του ορθού λόγου, και συγκεκριμένα με τα μέσα κατανόησης και αξιολόγησης πεποιθήσεων και επιχειρημάτων, στον προφορικό και στον γραπτό λόγο, με εφαρμογή σε τομείς όπου η εκτίμηση επιστημονικών θέσεων, η πειθώ, η λήψη και η αποτίμηση αποφάσεων παίζουν σημαντικό ρόλο (π.χ. στη διοίκηση, στην πολιτική, στις επιστήμες). Με το πέρας του μαθήματος, οι σπουδαστές/στριες θα είναι σε θέση: α) να διακρίνουν πότε μία θέση ή θεωρία πληροί τους κανόνες ορθής επιχειρηματολογίας και πότε τους παραβιάζει με τη χρήση ανορθολογικών στοιχείων και β) να συγκροτούν στη σκέψη και να διατυπώνουν προφορικά ή γραπτώς θέσεις με συνοχή και σεβασμό στον ορθό λόγο.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το σεμινάριο διαιρείται σε τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται τα στοιχεία τα οποία συγκροτούν ένα επιχειρήμα, καθώς και οι βασικοί κανόνες επιχειρηματολογίας. Ειδικότερα, και μέσα από μελέτη παραδειγμάτων του καθημερινού, του διοικητικού, του πολιτικού και του

επιστημονικού λόγου, θα διδαχθεί ο τρόπος εντοπισμού και η διάκριση μεταξύ προκειμένων και συμπερασμάτων, καθώς και η διάκριση μεταξύ παραγωγικών και επαγωγικών συλλογισμών. Στο πλαίσιο αυτό θα παρουσιαστούν αδρομερώς τα γνωρίσματα του προτασιακού και του κατηγορικού συλλογισμού.

Η δεύτερη ενότητα αφορά σε περαιτέρω εμβάθυνση των στοιχείων που συγκροτούν ένα επιχείρημα, καθώς και στη συσχέτιση μεταξύ επιχειρηματολογίας και γνώσης. Θα δοθεί έμφαση στους κανόνες σωστού ορισμού των εννοιών και στη σπουδαιότητά τους, και έπειτα θα παρουσιαστούν κάποια από τα σημαντικότερα λογικά εργαλεία που εφαρμόζονται σε ένα επιχείρημα ή αποτιμούν την αξία του, όπως η αρχή του αποχρώντος λόγου, η διάκριση μεταξύ αναγκαίων και επαρκών συνθηκών, αναγκαίων και ενδεχομενικών προτάσεων, νοήματος και αναφοράς, κλπ. Στη συνέχεια θα μελετηθεί η έννοια της γνώσης (σε αντιδιαστολή με την απλή γνώμη και την άγνοια) και θα παρουσιαστούν τα δύο βασικά μοντέλα θεωρίας γνώσης, το θεμελιοκρατικό και το συνεκτικό.

Στην τρίτη ενότητα, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα θα καταγραφούν μορφές αδύναμης επιχειρηματολογίας, καθώς και οι πιο συχνοί τρόποι παραβίασης των κανόνων της, γνωστοί ως «λογικές πλάνες» ή «σοφίσματα». Ενδεικτικά αναφέρονται οι ταυτολογίες, η λήψη του ζητουμένου, η αντίφαση, η αμφισημία, το σόφισμα του «αχυράνθρωπου», *ad hominem* επιχειρηματολογίες κλπ. Τέλος, στην τέταρτη ενότητα θα δοθούν οι βασικές αρχές της επιστημονικής μεθόδου (υποθετικός συλλογισμός, επαγωγή, η αρχή της επαλήθευσης, η αρχή της διάψευσης κλπ.) και οι θεμελιώδεις διαφορές της από τις ψευδοεπιστήμες και τις προλήψεις.

Τρόπος Εξέτασης: Επάρκεια

8. Πρακτική Άσκηση

Στόχος της πρακτικής εκπαίδευσης των σπουδαστών/στριών, κατά την οποία έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τον μελλοντικό χώρο εργασίας τους, είναι να τους προσφέρει άμεση εμπειρία της εθνικής και ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης, η οποία θα λειτουργήσει συμπληρωματικά προς την εκπαίδευση που παρέχεται στο πλαίσιο των μαθημάτων και εργαστηρίων της ΕΣΔΔΑ. Διάρκει συνολικά τέσσερις μήνες και τοποθετείται χρονικά μεταξύ της Α' και τη Β' Ειδικής Φάσης Σπουδών, προκειμένου η εργασιακή εμπειρία σε πραγματικό περιβάλλον να ανατροφοδοτήσει την εκπαιδευτική πράξη και να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας κατά τη Φάση Εξειδίκευσης των Τμημάτων.

Πρακτική εκπαίδευση στο εξωτερικό

Η πρακτική εκπαίδευση στο εξωτερικό περιλαμβάνει δεκαπενθήμερη πρακτική εκπαίδευση για τα δίγλωσσα τμήματα, εάν και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν. Μετά το πέρας της πρακτικής εκπαίδευσης οι σπουδαστές/άστριες εκπονούν έκθεση που δεν βαθμολογείται, αλλά αποτυπώνει αναλυτικά την προστιθέμενη αξία της εκπαιδευτικής επίσκεψης ή πρακτικής εκπαίδευσης για την εν γένει εκπαίδευσή τους και τη μελλοντική άσκηση των καθηκόντων τους. Μια συνολική έκθεση αποτίμησης κατατίθεται ενημερωτικά στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Πρακτική εκπαίδευση στο εσωτερικό

Η διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης στο εσωτερικό συναρτάται προς τη διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης και / ή της εκπαιδευτικής επίσκεψης αντίστοιχα στο εξωτερικό. Επιδιώκει, όπως προαναφέρθηκε, να εξοικειώσει τους σπουδαστές/στριες με το περιβάλλον εργασίας τους και να υποστηρίξει την εκπαιδευτική διαδικασία με την πρακτική εμπειρία που αποκομίζουν οι σπουδαστές/στριες, εργαζόμενοι–ες υπό εποπτεία σε δημόσιους φορείς, συναφείς προς τα Τμήματα Εξειδίκευσής τους.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς του δημόσιου τομέα και κατά προτεραιότητα στους φορείς διορισμού των σπουδαστών/στριών (κατά σειρά επιλογής με βάση τη βαθμολογική κατάταξη). Για κάθε σπουδαστή/στρια ορίζεται υπεύθυνος/η Εκπαιδευτής/τρια Πρακτικής Εκπαίδευσης στον φορέα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών.

Κατά το διάστημα της τοποθέτησής τους στους φορείς πρακτικής άσκησης, οι σπουδαστές/στριες συντάσσουν έκθεση σχετικά με τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί, με τα ζητήματα που αντιμετώπισαν και τα προβλήματα που ενδεχομένως επέλυσαν, με προτάσεις που υπέβαλαν κ.λπ., στην οποία αναδεικνύονται επιπροσθέτως τα ζητήματα συνεργασίας/συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

Οι εκπαιδευόμενοι/ες καταθέτουν υποχρεωτικά στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ατομικές Εκθέσεις Πρακτικής Εκπαίδευσης, όπως και δύνανται να εκπονούν εργασίες ειδικού ή γενικού ενδιαφέροντος για τη Δημόσια Διοίκηση. Οι ανωτέρω εκθέσεις και εργασίες παρουσιάζονται, μετά την ολοκλήρωση της Πρακτικής Εκπαίδευσης, ενώπιον των σπουδαστών/στριών του εκάστοτε Τμήματος Εξειδίκευσης και διμελών επιτροπών αξιολόγησης, που απαρτίζονται από ακαδημαϊκούς, εμπειρογνώμονες, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.¹⁰

¹⁰Υποστήριξη Αξιολόγησης Έκθεσης ή και Εργασίας Πρακτικής Εκπαίδευσης μία (1) ώρα ανά σπουδαστή/στρια. Παρουσίαση Έκθεσης ή και Εργασίας Πρακτικής Εκπαίδευσης μία (1) ώρα ανά σπουδαστή/στρια.

9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	254
1.	Επιχειρησιακή Ευφυΐα (BI) και Λήψη Αποφάσεων στη Δημόσια Διοίκηση	28
2.	Εισαγωγή στην Επιστήμη Δεδομένων (Data Science)	24
3.	Υποδομές Νέφους και Κεντρικές Υποδομές Διαδικτυακών Υπηρεσιών στη Δημόσια Διοίκηση	24
4.	Ανάπτυξη Λογισμικού και Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου	21
5.	Πλαίσιο, Πρότυπα και Αξιολόγηση Διαλειτουργικότητας	24
6.	Τεχνητή Νοημοσύνη και Διαδίκτυο των Πραγμάτων στη Δημόσια Διοίκηση	24
7.	Ανάπτυξη Ψηφιακών Υπηρεσιών	24
8.	Ψηφιακές Δεξιότητες και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης	14
9.	Ψηφιακός Μετασχηματισμός και παροχή υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης gov.gr	24
10.	Ανάλυση Ψηφιακών Πολιτικών (εργαστήριο)	12
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	48
11.	ΑΓΓΛΙΚΑ	24
12.	ΔΕΥΤΕΡΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ)	24
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ		267

Ώρες αξιολόγησης

Επισημαίνεται πως, στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται :

- i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και
- ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων

8.1 Επιχειρησιακή Ευφυΐα (BI) και Λήψη αποφάσεων στη Δημόσια Διοίκηση (28 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με συνήθη προβλήματα λήψης αποφάσεων και τη μεθοδολογία αντιμετώπισής τους, όπως αυτά συναντώνται στους σύγχρονους οργανισμούς. Η λήψη αποφάσεων είναι μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες στη διοίκηση μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού. Στο σημερινό περιβάλλον της διοίκησης, που χαρακτηρίζεται από συχνές αλλαγές, πληθώρα δεδομένων, και μεγάλη διείσδυση της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών, η λήψη αποφάσεων βασίζεται όλο και περισσότερο σε «δεδομένα» (στοιχεία) τα οποία χρήζουν επεξεργασίας και ανάλυσης για την επίτευξη αποφάσεων καθοδηγούμενων από αυτά (evidence-based decision making). Το μάθημα αποβλέπει στο να παρουσιάσει τα επίπεδα, το είδος και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, σε περίπλοκα επιχειρησιακά προβλήματα της διοίκησης καθώς και τα συστήματα υποστήριξης αποφάσεων.

Η έμφαση του μαθήματος θα είναι στην κατανόηση των αντίστοιχων μοντέλων και τις εφαρμογές τους μέσω αντίστοιχων συστημάτων με χρήση Η/Υ, στους διάφορους τομείς της διοίκησης, και τη σημασία τους στη λήψη αποφάσεων.

Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό πώς με συγκεκριμένα «μοντέλα» και τεχνικές, και με αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας είναι εφικτή η ανάδειξη της Επιχειρησιακής Ευφυΐας Business Intelligence- BI κάθε οργανισμού. Μεταξύ άλλων, ο εκπαιδευόμενος θα εξοικειωθεί με την χρήση Business Intelligence εργαλείου για απεικόνιση και ανάλυση δεδομένων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να κάνει ουσιαστική αξιοποίηση των πληροφοριών ενός πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου η διοίκηση να είναι σε θέση να λάβει σωστές αποφάσεις.

Στόχος του μαθήματος είναι οι σπουδαστές/στριες να γνωρίσουν:

- τη συνήθη τυπολογία των προβλημάτων λήψης αποφάσεων,
- να αξιοποιούν κατάλληλα λογισμικά εργαλεία για την ανάπτυξη και επίλυση των υποδειγμάτων και της επίλυσής τους
- να αντιληφθούν τα πλεονεκτήματα των συστημάτων Επιχειρησιακής Ευφυΐας (Business Intelligence Systems)

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

1. Εισαγωγή

- Λήψη αποφάσεων– η χρήση των υποδειγμάτων –εφαρμογές

- Τεχνικές από τον κλάδο της Επιχειρησιακής Έρευνας / Διοικητικής Επιστήμης (Operations Research/Management Science) που χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση

2. Τα συστήματα Επιχειρησιακής Ευφυΐας (Business Intelligence Systems) και οι λειτουργίες τους. Παραδείγματα υποστήριξης αποφάσεων με συστήματα Επιχειρησιακής Ευφυΐας

- Ανάλυση συστήματος επιχειρηματικής ευφυΐας
- Όλος ο οργανισμός και όλες οι εφαρμογές σ' έναν πίνακα ελέγχου. Πίνακες-Dashboards
- ERP και επιχειρηματική ευφυΐα: Μια ενοποιημένη αρχιτεκτονική Συνεπής ανάλυση σε ολόκληρο τον οργανισμό
- Διαδραστικές αναφορές
- Μετατροπή, ανάλυση και οπτικοποίηση δεδομένων στο διαδίκτυο σε άμεσο χρόνο.
- Υπηρεσίες ανάλυσης με ισχυρά, επαναχρησιμοποιήσιμα μοντέλα πάνω από τα δεδομένα με συνέπεια στις αναφορές και την ανάλυση του οργανισμού.
- Χρήση Business Intelligence εργαλείου για απεικόνιση και ανάλυση δεδομένων.
- Αξία και Πλεονεκτήματα της επιχειρησιακής ευφυΐας

3. Διεθνείς βέλτιστες πρακτικές χρήσης συστημάτων BI στη Δημόσια Διοίκηση

Λογισμικά εργαλεία

- Φύλλα εργασίας (π.χ. Excel, Calc, GNumeric).
- Τυπικά εμπορικά συστήματα κα Εφαρμογές Επιχειρησιακής Ευφυΐας-BI (SAS, SAP, IBM, QLIK-VIEW)

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις κλειστού ή/και ανοικτού τύπου

8.2 Εισαγωγή στην Επιστήμη Δεδομένων (Data Science) (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή των σπουδαστών/στριών στη φιλοσοφία και τη σκοπιμότητα της Επιστήμης των Δεδομένων. Ειδικότερα, επιδιώκεται η κατανόηση της συνεισφοράς των δεδομένων της δημόσιας διοίκησης, στην αποδοτικότερη λειτουργία της και στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας του ιδιωτικού τομέα.

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση της διαδικασίας ανάλυσης και εξαγωγής γνώσης από τα δεδομένα. Ένα τυπικό έργο της επιστήμης δεδομένων ξεκινάει από την διατύπωση των σωστών ερωτήσεων και περιλαμβάνει επιμέρους στάδια, Προετοιμασίας και Ανάλυσης Δεδομένων, Μηχανικής Εκμάθησης και τέλος Ερμηνείας και Παρουσίασης των Αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια του

μαθήματος παρουσιάζονται σε θεωρητικό επίπεδο οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας καθώς και ο τρόπος με τον οποίο αυτές σχετίζονται μεταξύ τους. Επιπλέον, επιδιώκεται η ανάπτυξη των κατάλληλων δεξιοτήτων από τους σπουδαστές/στρίες προκειμένου να μπορούν να διατυπώνουν τα κατάλληλα ερωτήματα σε σχέση με συγκεκριμένα προβλήματα και στη συνέχεια να μπορούν να εντοπίζουν τις πιθανές πηγές δεδομένων που μπορούν να τα απαντήσουν.

Μετά την θεωρητική εισαγωγή οι σπουδαστές/στρίες αρχικά θα παρακολουθήσουν και στη συνέχεια θα συμμετάσχουν και θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενός έργου Επιστήμης Δεδομένων που θα απαντάει σε προβλήματα που σχετίζονται με την δημόσια πολιτική. Για το σκοπό αυτό θα αξιοποιηθούν μεγάλα ανοικτά σύνολα δεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης και θα αναλυθούν με χρήση εργαλείων και βιβλιοθηκών της γλώσσας προγραμματισμού python. Σημειώνεται ότι σκοπός της άσκησης είναι η πρακτική κατανόηση των βημάτων που ακολουθούνται σε ένα έργο της Επιστήμης δεδομένων και όχι ή πλήρης τεχνική εξοικίωση με την γλώσσα python.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Οι σπουδαστές/στρίες με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν κατανοήσει την έννοια της Επιστήμης Δεδομένων καθώς και τις επιμέρους φάσεις της. Θα μπορούν να μετασχηματίζουν συγκεκριμένα προβλήματα σε ερωτήματα που μπορούν να απαντηθούν από δεδομένα και θα μπορούν να επιλέγουν τις βασικές πηγές αντλησής τους.

Θα κατανοούν τις έννοιες των ανοικτών υπηρεσιών, των ανοικτών δεδομένων, μεγάλων και διασυνδεδεμένων δεδομένων, τη σκοπιμότητά τους και την τρέχουσα κατάσταση στον τομέα αυτό στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα μπορούν να κατανοήσουν τις αρχές και τα οφέλη των ανοικτών δεδομένων, καθώς και την σημασία τους για την Επιστήμη των Δεδομένων.

Θα μπορούν να κατανοήσουν τα βήματα της φάσης ανάλυσης των δεδομένων και να εντοπίζουν και να διορθώνουν προβλήματα στα αρχικά δεδομένα. Τέλος θα έχουν εξασκηθεί, μέσω μελέτης περίπτωσης, στην εφαρμογή της γνώσης που αποκτήθηκε με χρήση εργαλείων και βιβλιοθηκών στην γλώσσα python.

Επιπλέον στα πλαίσια του μαθήματος οι σπουδαστές/στρίες θα έρθουν σε επαφή με εργαλεία εύρεσης ανοικτών δεδομένων και θα εξοικειωθούν με τα απαραίτητα βήματα και εργαλεία οπτικοποίησης δεδομένων.

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή στην Επιστήμη Δεδομένων
- Εντοπισμός των πηγών δεδομένων που απαιτούνται για ένα έργο της Επιστήμης Δεδομένων, Πηγές ανοικτών δεδομένων
- Μεγάλα δεδομένα και Διασυνδεδεμένα δεδομένα

- Ποιότητα Δεδομένων, Πρότυπα τεκμηρίωσης δεδομένων, μεταδεδομένα και ανοικτά δεδομένα
- Διαχείριση, προεπεξεργασία, καθαρισμός δεδομένων, εμπλουτισμός, κατηγοριοποίηση και ταξινόμηση
- Εξερεύνηση και οπτικοποίηση δεδομένων
- Μοντελοποίηση δεδομένων, Μείωση διαστάσεων και μετασχηματισμός
- Ανάλυση δεδομένων, Μοντέλα πρόγνωσης δεδομένων, πρόβλεψη τιμών κλπ.
- Αξιοποίηση Δεδομένων, Ερμηνεία και Οπτικοποίηση αποτελεσμάτων
- Μηχανική μάθηση
- Η χρήση των εργαλείων και των βιβλιοθηκών της γλώσσας python σε ένα έργο της Επιστήμης Δεδομένων
- Ρόλοι Υπευθύνων Διαχείρισης Δεδομένων στη Διοίκηση

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση και Υλοποίηση μελέτης περίπτωσης σε εργαστήριο (30% + 70% του βαθμού).

8.3 Υποδομές Νέφους και Κεντρικές Υποδομές Διαδικτυακών Υπηρεσιών στη Δημόσια Διοίκηση (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το μάθημα αποσκοπεί στην παρουσίαση των σύγχρονων κέντρων δεδομένων και συστημάτων παροχής κεντρικών υπηρεσιών (G-Cloud, WServices, API's, ESB). Θα δοθεί έμφαση σε υποδομές cloud (ιδιαίτερη ενασχόληση με το G-cloud), disastersites, 3-tierarchitectures. Θα αναλυθούν οι διαδικασίες και οι τρόποι λειτουργίας των κέντρων δεδομένων που πρέπει να είναι σύμφωνοι με κανονισμούς και πρότυπα. Μέσα από την ανασκόπηση των συγχρόνων τεχνολογιών τις οποίες ήδη χρησιμοποιεί ένα μεγάλο μέρος του δημοσίου τομέα, οι σπουδαστές/στριες θα αντιληφθούν την πολυπλοκότητα και τον τρόπο λειτουργίας της υποδομής για την φιλοξενία μεγάλης κλίμακας συστημάτων πληροφορικής, θα εξοικειωθούν με τις ανάγκες και τα προβλήματα λειτουργίας τους και θα εκτιμήσουν την προστιθέμενη αξία των σύγχρονων κέντρων δεδομένων. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιασθούν καλές ευρωπαϊκές /διεθνείς πρακτικές εφαρμογής

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Σύγχρονες Ψηφιακές Υποδομές, Δίκτυο Δημοσίου Τομέα ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ), το Σύστημα Αυθεντικοποίησης Πολιτών και Επιχειρήσεων, το Εθνικό Σύστημα Ηλε-

κτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων - ΕΣΗΔΗΣ και Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων – ΚΗΜΔΗΣ και το Πληροφοριακό Σύστημα TAXIS net, ΓΕΜΗκ.α. σύγχρονα κέντρα δεδομένων

- Βασικό μοντέλο λειτουργίας ενός σύγχρονου κέντρου δεδομένων
- Βασικά συστατικά μια σύγχρονης λύσης Cloud
- Αρχιτεκτονικές λειτουργίας
- Υπηρεσίες Cloud
- Το κυβερνητικό cloud (G-cloud)
- Διαχείριση και τρόποι ένταξης ενός νέου πληροφοριακού συστήματος σε παραγωγική λειτουργία
- Το πρόβλημα της επέκτασης – κλιμάκωσης
- Το πρόβλημα της διαστασιολόγησης νέων απαιτήσεων (νέων έργων)
- Δημιουργία Disaster Recovery sites
- Πλαίσιο ασφάλειας
- Διαδικασίες λειτουργίας και υλοποίησης του πλαισίου ασφάλειας

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

8.4 Ανάπτυξη Λογισμικού και Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των βασικών εννοιών του Παγκόσμιου Ιστού, του Προγραμματισμού στο Διαδίκτυο καθώς και η κατανόηση των βασικών λειτουργιών των Συστημάτων Διαχείρισης Περιεχομένων (CMS). Θα παρουσιαστούν μέθοδοι και εργαλεία για την κατασκευή ιστοσελίδων. Θα γίνει αναφορά στις γλώσσες HTML και Javascript. Θα παρουσιαστεί ένα Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων (CMS) (π.χ. Joomla, Wordpress). Οι σπουδαστές/στριες θα εκπαιδευτούν στην εγκατάσταση και στην διαχείριση ενός σύγχρονου Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου. Θα παρουσιαστούν τα βασικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την Ασφάλεια σε μια εγκατάσταση Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Η υπηρεσία του Παγκόσμιου Ιστού (World Wide Web)
- Προγραμματισμός στο Διαδίκτυο βασικές έννοιες
- Μέθοδοι και εργαλεία για το σχεδιασμό ιστοσελίδων
- Γνωριμία με την HTML
- Γνωριμία με την Javascript, και τη Τεχνολογία AJAX
- Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου (wordpress)
 - Βασικές έννοιες – Ορισμοί
 - Δυνατότητες και Ευκολίες των Συστημάτων Διαχείρισης Περιεχομένου
 - Διαθέσιμα Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου
 - Εγκατάσταση Apache, php, MySQL
 - Λειτουργίες front-end ενός Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου
 - Λειτουργίες back-end ενός Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου
 - Components – Modules ενός Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου
 - Ορισμός, δομή, ανάπτυξη Πρότυπων Σελίδων
 - Προγραμματιστικό Interface (Δημιουργία Component, Module)
 - Ασφάλεια σε μια εγκατάσταση Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση και υλοποίηση μελέτης περίπτωσης σε εργαστήριο (30% + 70% του βαθμού).

8.5 Πλαίσιο, Πρότυπα και Αξιολόγηση Διαλειτουργικότητας (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των αρχών και κανόνων Διαλειτουργικότητας των δυνατοτήτων που προσφέρει η διαλειτουργικότητα για τη συν-λειτουργία διαφορετικών πληροφοριακών συστημάτων και οργανισμών. Οι σπουδαστές/στριες θα κατανοήσουν το πλαίσιο διαλειτουργικότητας EIF σε όλα τα επίπεδα και τους παράγοντες (τεχνικοί, οργανωτικοί, θεσμικοί, κοινωνικοί παράγοντες, κ.ά.), οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν δραστικά την απόδοση των συστημάτων καθώς και το EIRA. Θα γίνει παρουσίαση του Ευρωπαϊκού μοντέλου Αξιολόγησης Διαλειτουργικότητας (IMAPS), μελετών περίπτωσης και εφαρμογή του μοντέλου σε συγκεκριμένες υπηρεσίες.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Βασικό μοντέλο υπηρεσιών και διαλειτουργικότητας

- Περιγραφή και Κατάλογος Ψηφιακών Υπηρεσιών
- Συνοπτική παρουσίαση της αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Διαλειτουργικότητας
- Συνοπτική παρουσίαση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας
- Επίπεδα διαλειτουργικότητας
- Σύμφωνα διαλειτουργικότητας
- Συστάσεις
- Παρατηρητήριο Εθνικών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας (National Interoperability Framework Observatory)
- Πρότυπη Ευρωπαϊκή Αρχιτεκτονική Διαλειτουργικότητας EIRA
- Περιγραφή και Κατάλογος Ψηφιακών Υπηρεσιών
- Αξιολόγηση Διαλειτουργικότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών IMAPS
- Παραδείγματα εφαρμογής IMPAS και Εφαρμογή του

Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας

8.6 Τεχνητή Νοημοσύνη και Διαδίκτυο των Πραγμάτων στη Δημόσια Διοίκηση (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η συνεχής διάθεση αναρίθμητων δεδομένων και νέων αλγορίθμων επέτρεψαν την ταχύτατη ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία αποτελεί πλέον πρόκληση για όλες τις διοικήσεις και προτεραιότητα της Ε.Ε.

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη των νέων εξελίξεων τεχνητής νοημοσύνης και των απαιτήσεων που διαμορφώνονται στη Δημόσια Διοίκηση καθώς και η προσαρμογή της στην τέταρτη βιομηχανική επανάσταση. Η εμφάνιση της 4^{ης} Βιομηχανικής επανάστασης (4BE) εισάγει τον όρο Διαδίκτυο των Πραγμάτων ή αλλιώς Internet Of Things (IOT), περιλαμβάνοντας Κινητές Συσκευές, υποδομές IoT, και καινοτόμες τεχνολογίες πχ. Block Chain /DLTs κλπ.

Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη θα καθιστά τις μηχανές ικανές να 'κατανοούν' το περιβάλλον της διοίκησης και θα μπορούν να επιλύουν προβλήματα και να δρουν προς την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου, είναι αναγκαία η κατανόηση και αφομοίωση των αλλαγών που επέρχονται και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους.

Στόχος είναι η αναγνώριση των νέων τάσεων, η εξοικείωση με τις νέες δυνατότητες των συστημάτων και η ανάδειξη των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων των μελλοντικών στελεχών ώστε να τους καθιστούν ικανούς να ρυθμίζουν και να εποπτεύουν τις λειτουργίες των συστημάτων ΤΝ στην 4BE.

Η τεχνητή νοημοσύνη αναμένεται να επιφέρει ακόμα τεράστιες αλλαγές και να παίξει κεντρικό ρόλο στη ψηφιακή μεταμόρφωση της κοινωνίας και όλων των οργανισμών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

- Οι τέσσερις βιομηχανικές επαναστάσεις και τα βασικά τους χαρακτηριστικά
- Τα συστατικά στοιχεία του Industry 4.0
- Από τις κινητές συσκευές στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων και την πληθώρα των συστημάτων του (devices, sensors, wearables, cyber-physical systems)
- Blockchain και Distributed Ledger Technologies
- Υποδομές και λύσεις Έξυπνων Πόλεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Θεσμικά ζητήματα και πλαίσιο ηθικής για το Industry 4.0
- Διεθνή παραδείγματα αξιοποίησης τεχνολογιών Industry 4.0 στο δημόσιο τομέα και τη τοπική αυτοδιοίκηση
- Εισαγωγή στην Τεχνητή Νοημοσύνη (γενιές, μέθοδοι, κύριες οικογένειες εργαλείων και συστημάτων)

- Λογισμικά: εικονικοί βοηθοί, λογισμικό ανάλυσης εικόνας, μηχανές αναζήτησης, συστήματα αναγνώρισης προσώπου και ομιλίας
- "Ενσωματωμένη τεχνητή νοημοσύνη": ρομπότ, αυτόνομα αυτοκίνητα, τηλεκατευθυνόμενα αεροσκάφη (drones),
- Παραδείγματα:
 - Συστήματα Chatbots, Έξυπνοι πράκτορες και βοηθοί (intelligent agents and assistants)
 - Έμπειρα συστήματα (expert systems)
 - Συστήματα αυτοματοποίησης διαδικασιών (Robotic Process Automation- RPA)
 - Ψηφιακά είδωλα οργανισμών, πόλεων, χωρών κοινωνική προσομοίωση (Digital Twins)
 - Συστήματα μηχανικής μάθησης και βαθιάς μάθησης (machine learning / deep learning)
 - Αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων
 - Τεχνητή νοημοσύνη στη δικαιοσύνη και σε νομικά κείμενα
- Ερμηνευσιμότητα μοντελων Τεχνητής Νοημοσύνης
- Θεσμικά ζητήματα και πλαίσιο ηθικής για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης
- Διεθνή παραδείγματα αξιοποίησης τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης στη Δημόσια Διοίκηση

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

8.7 Ανάπτυξη Ψηφιακών Υπηρεσιών (24)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των αρχών και των βασικών εννοιών στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών διαδικτυακών υπηρεσιών. Για τον σκοπό αυτό θα παρουσιαστούν οι τεχνολογίες για την ανάπτυξη διαδικτυακών υπηρεσιών. Θα γίνει αναφορά στην XML (Extensible Markup Language) που αποτελεί σήμερα ένα ευρέως διαδεδομένο πρότυπο για την περιγραφή και ανταλλαγή δεδομένων στον Παγκόσμιο Ιστό. Θα παρουσιαστεί η έννοια των Υπηρεσιών Ιστού-Web Services που χρησιμοποιούνται για την αλληλεπίδραση μεταξύ των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που φιλοξενούνται σε απομακρυσμένα μεταξύ τους ετερογενή συστήματα. Οι σπουδαστές/στρίες θα κατανοήσουν την έννοια της διαλειτουργικότητας η οποία μπορεί να επηρεάσει δραστικά την απόδοση και την παρεχόμενη ποιότητα των ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Προγραμματισμός στο Web

- Δημιουργία Κλάσεων και Αντικειμένων, Περιεχόμενα Κλάσης
- Χαρακτηριστικά, Μέθοδοι
- Multitier Architecture
- Δημιουργία δυναμικών ιστοσελίδων: χρήση Servlets, JSP τεχνολογίες
- Διασύνδεση Ιστοσελίδας με Βάση Δεδομένων (Oracle)
- Γνωριμία με την XML(Extensible Markup Language)
- Δομικές Μονάδες XML εγγράφου
- XML Schema
- Document Object Model (DOM)

Υπηρεσίες ιστού – Web Services

- Τι είναι οι Υπηρεσίες Ιστού;
- Το πρωτόκολλο Simple Object Access Protocol (SOAP)
- Η γλώσσα περιγραφής WSDL
- Ο Κατάλογος Υπηρεσιών UDDI
- Οι Restful Web services
- Αρχιτεκτονική SOA (Service Oriented Architecture)

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

8.8 Ψηφιακές Δεξιότητες και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης (14 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη τα σημαντικότητας των Ψηφιακών Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων καθώς και του ρόλου που αυτές διαδραματίζουν στις καθημερινές ανάγκες και καταστάσεις ενός ανθρώπου όπως στην προσωπική και κοινωνική ζωή, στην εργασία, καθώς και στη χρήση ψηφιακών υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης.

Στόχος του μαθήματος/εργαστηρίου είναι οι σπουδαστές /στριες να κατανοήσουν την ανάγκη εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε ολόκληρη την ΕΕ με αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών για μάθηση, την αναγνώριση και επικύρωση δεξιοτήτων καθώς και την πρόβλεψη και ανάλυση αναγκών ψηφιακών δεξιοτήτων.

Ειδικότερα, θα πρέπει να εξοικειωθούν με τη φιλοσοφία και τις τεχνικές που διέπουν τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση δράσεων προώθησης των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων τόσο στη

διοίκηση όσο και στην κοινωνία καθώς και η υποστήριξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ψηφιακής διακυβέρνησης.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Αντικείμενο του μαθήματος/εργαστηρίου αποτελεί η παρουσίαση των πολιτικών και δράσεων για τις ψηφιακές δεξιότητες και του πλαισίου ικανοτήτων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, καθώς και πρωτοβουλιών όπως της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και των δράσεων που αυτή παρέχει.

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου και μέσα από την μελέτη ενδεικτικών περιπτώσεων, οι σπουδαστές /στριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές αρχές σχεδιασμού και υλοποίησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων ψηφιακής διακυβέρνησης καθώς και με τη διαδικασία επιλογής των κατάλληλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Θα παρουσιασθεί η Ψηφιακή Ακαδημία Πολιτών, μέσω της οποίας ο πολίτης μπορεί να επιλέξει ελεύθερα, δωρεάν και χωρίς πολύπλοκες διαδικασίες εγγραφής τα μαθήματα που ταιριάζουν στις ανάγκες του, στα ενδιαφέροντα και στο επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων του. Θα παρουσιασθούν επίσης οι εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δράσεις υποστήριξης της ψηφιακής διακυβέρνησης και ειδικότερα, ως μελέτη περίπτωσης, θα αναλυθεί ο κύκλος ψηφιακών δράσεων του Ινστιτούτου επιμόρφωσης ΙΝΕΠ του ΕΚΔΔΑ.

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος/εργαστηρίου οι σπουδαστές /στριες θα είναι σε θέση: α) να αναγνωρίζουν το επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων στη διοίκηση και στην κοινωνία β) να κατανοούν τις ιδιαιτερότητες, τη δομή και την στοχοθεσία ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για την κάλυψη του ψηφιακών αναγκών, γ) να σχεδιάζουν, να οργανώνουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν εκπαιδευτικά προγράμματα ψηφιακής διακυβέρνησης.

Τρόπος αξιολόγησης: Ασκήσεις σε μελέτες – περίπτωσης (επάρκεια)

8.9 Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Παροχή Υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης gov.gr (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Το μάθημα αποσκοπεί στη διαμόρφωση στελεχών που, έχοντας το προσόν μιας ολιστικής γνωστικής άποψης για τη σχεδίαση υπηρεσιών, θα μπορούν να παρεμβαίνουν δημιουργικά σε όλες τις φάσεις του «κύκλου ζωής» μιας υπηρεσίας, ξεκινώντας από την αναγκαιότητα ύπαρξής της, τη μορφή της, την κατασκευή πρωτοτύπων, μέχρι και τη σχεδίαση και υλοποίηση της.

Επιπλέον σκοπός είναι να προετοιμάσει τους σπουδαστές/στρίες για τον τρόπο διάθεσης των υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις μέσω κεντρικών καναλιών. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστούν τα κανάλια παροχής υπηρεσιών όπως η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη gov.gr, τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών κ.α. καθώς και ο τρόπος ενσωμάτωσης μιας υπηρεσίας σε αυτές.

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί επίσης η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με βασικές υποδομές ψηφιακής διακυβέρνησης της Ελλάδας αλλά και τις Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η κατανόηση της σημασίας των δομικών στοιχείων στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστεί το σύνολο των δομικών στοιχείων που διέπουν τη σύγχρονη ανάπτυξης μιας ψηφιακής υπηρεσίας, οι βασικές υποδομές της δημόσιας διοίκησης και ο Ενιαίο ψηφιακός χάρτης,

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ολοκληρωμένη σχεδίαση σύγχρονων υπηρεσιών ακολουθώντας τις νέες προσεγγίσεις στον διεπιστημονικό χώρο της σχεδίασης, συνδυάζοντας δημιουργικά γνώσεις και μεθοδολογίες από ένα ευρύ φάσμα των επιστημών, αναγνωρίζοντας τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα της σχεδίασης καθώς και τον ρόλο των τεχνών σε αυτήν, δίνοντας σημαντική έμφαση στη χρήση νέων τεχνολογιών.

Θα παρουσιαστούν το gov.gr, η νέα ενιαία ψηφιακή πύλη της Δημόσιας Διοίκησης όπου πολίτες και επιχειρήσεις μπορούν να βρουν τις ψηφιακές υπηρεσίες που θέλουν εύκολα και γρήγορα. Έμφαση θα δοθεί στον τρόπο τεκμηρίωσης (CPSV-AP, DCAT κ.α.) και ένταξης μια υπηρεσίας στο gov.gr, στους διαθέσιμους τρόπους αναζήτησης αλλά και στα νέα στοιχεία που αυτή εισάγει στην παρουσίαση των ψηφιακών υπηρεσιών.

Θα παρουσιαστεί η συσχέτιση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών με το gov.gr και την Ευρωπαϊκή Πύλη SDG. Τέλος θα παρουσιαστούν και τα άλλα κανάλια παροχής υπηρεσιών όπως τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Το μάθημα περιλαμβάνει επίσης την παρουσίαση του κανονισμού ΕΕ 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων, παρουσιάζοντας έτσι πως η Ευρώπη σχεδιάζει την παροχή πληροφοριών και ψηφιακών υπηρεσιών σε διασυνοριακό επίπεδο.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

8.10 Ανάλυση Ψηφιακών Πολιτικών (εργαστήριο) (12 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η κατανόηση των διαδικασιών σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών προκειμένου οι σπουδαστές/στρίες να είναι σε θέση να ενημερώνουν και να υποστηρίζουν τεκμηριωμένα την πολιτική και διοικητική ηγεσία του φορέα που θα υπηρετήσουν.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Βάσει φακέλων από την υφιστάμενη διοικητική εμπειρία θα παρουσιαστούν από στελέχη της διοίκησης ή / και ακαδημαϊκούς / ερευνητές συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης εφαρμοσμένων ψηφιακών πολιτικών. Ακολουθώντας την κατά στάδια προσέγγιση, στη διάρκεια του εργαστηρίου θα παρουσιαστεί η πρακτική προσέγγιση ζητημάτων που άπτονται της συγκρότησης της κυβερνητικής ατζέντας και τη διαμόρφωση και υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων στον τομέα της ψηφιακής πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο σκέλος της παρακολούθησης και αξιολόγησης των ψηφιακών δημόσιων πολιτικών και των σχετικών εργαλείων και μεθόδων μέτρησης.

Η διάρθρωση του εργαστηρίου ως προς τις πρακτικές ασκήσεις θα βασιστεί στις απαιτήσεις του αντίστοιχου κλάδου επιτελικών στελεχών, αναπτύσσοντας τις δεξιότητες:

- (α) συλλογής, ταξινόμησης, ανάλυσης αξιολόγησης και επικοινωνίας δεδομένων, πληροφοριών, ερευνών και μετρήσεων με τη χρήση ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων και εργαλείων,
- (β) παρακολούθησης του κοινωνικού, πολιτικού, οικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος σχεδιασμού, εφαρμογής και ανασχεδιασμού των δημόσιων πολιτικών, με έμφαση στον έγκαιρο και συστηματικό εντοπισμό των τάσεων, εξελίξεων και καλών πρακτικών, αλλά και των παρατηρούμενων κενών και προβλημάτων των εφαρμοζόμενων πολιτικών,
- (γ) συνεργασίας και διαβούλευσης με ομάδες ερευνητών, αναλυτές δεδομένων, εμπειρογνώμονες και την ευρύτερη κοινωνία, ως δρώντων του πεδίου πολιτικής.

Τρόπος αξιολόγησης: Ασκήσεις σε μελέτες – περίπτωσης (επάρκεια)

5. ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ¹¹

Οι τελικές εργασίες ανατίθενται στους σπουδαστές/στρίες μετά την ολοκλήρωση της Ειδικής Φάσης Σπουδών και ο συνολικός χρόνος που διατίθεται για την εκπόνησή τους είναι δύο μήνες. Η εκπόνηση εκ μέρους των σπουδαστών/στριών τελικής εργασίας αποσκοπεί στην ολοκλήρωση των σπουδών τους με τον πλέον γόνιμο τρόπο, μέσα από την άρτια και ολοκληρωμένη προσέγγιση ενός σημαντικού ζητήματος για τη Δημόσια Διοίκηση.

Έχοντας υπόψη ότι για τις τελικές εργασίες των σπουδαστών/στριών στην ΕΣΔΔΑ, αναζητούνται θεματικές ενδιαφέροντος της Δημόσιας Διοίκησης και ζητείται, μεταξύ άλλων, η διατύπωση προτάσεων επίλυσης υφιστάμενων προβλημάτων, η αναδιαμόρφωση δημόσιων πολιτικών ή η εισήγηση για εισαγωγή νέων διοικητικών πρακτικών, οι Τελικές Εργασίες κατηγοριοποιούνται σε τρεις ενότητες (που δύναμει λειτουργούν συνδυαστικά):

- Εργασίες – μελέτες περίπτωσης που εξετάζουν, λόγου χάρη, κριτικά τα δεδομένα ενός συγκεκριμένου ζητήματος ή τη λειτουργία μιας υπηρεσίας ή την υλοποίησης μιας πολιτικής.
- Εργασίες ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης δημόσιων πολιτικών.
- Εργασίες βιβλιογραφικής επισκόπησης μοντέλων άσκησης συγκεκριμένων πολιτικών και / ή διοικητικών πρακτικών.

Η αξιολόγηση–βαθμολόγηση των Τελικών Εργασιών διέπεται από τις αρχές της αξιοκρατίας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας, ενώ τα σταθμισμένα κριτήρια αξιολόγησης–βαθμολόγησης προσδιορίζονται με σαφήνεια σε οδηγίες που δίνονται σε όλους τους εμπλεκόμενους/ες στην διαδικασία.

Επιπλέον, η Σχολή δεσμεύεται από μία σειρά γενικών αρχών και κριτηρίων όσον αφορά την επιλογή των μελών των τριμελών επιτροπών αξιολόγησης των Τελικών Εργασιών, τόσο σε επίπεδο προτάσεων όσο και στο τελικό στάδιο λειτουργίας αυτών των επιτροπών.

¹¹ Υποστήριξη έως έξι (6) ώρες για τον επιβλέποντα της Τελικής Εργασίας κάθε σπουδαστή/σπουδάστριας
Αξιολόγηση δύο (2) ώρες ανά μέλος της εξεταστικής Επιτροπής της Τελικής Εργασίας κάθε σπουδαστή/σπουδάστριας
Παρουσίαση μία (1) ώρα ανά μέλος της εξεταστικής Επιτροπής της Τελικής Εργασίας κάθε σπουδαστή/σπουδάστριας

6. ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Η φάση διορισμού, διάρκειας ενός μήνα, αποσκοπεί στην προετοιμασία των σπουδαστών/στριών για τη μετάβασή τους από την ΕΣΔΔΑ στο εργασιακό περιβάλλον της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Λαμβάνοντας υπόψη τη μετάβαση αυτή, κατά τη διάρκεια της φάσης διορισμού πραγματοποιούνται :

1. «Σύνθεση / επεξεργασία υπηρεσιακού φακέλου» : δεκατέσσερις (14) ώρες

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι σπουδαστές/τριες καλούνται είτε βάσει υλικού που τους δίδεται (ενδεικτικά : νομοθεσία, νομολογία, αρθρογραφία) να επεξεργαστούν μία μελέτη περίπτωσης, είτε να συγκεντρώσουν το αντίστοιχο υλικό για μία μελέτη περίπτωσης.

2. «Επικοινωνία στη Δημόσια διοίκηση» : είκοσι μία (21) ώρες

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται όλα τα βασικά εργαλεία επικοινωνίας, οι τρόποι, τα μέσα, οι τεχνικές, τα εμπόδια και όλη η ψυχολογική και αντιληπτική πραγματικότητα που την ορίζει.

3. «Αναπτύσσοντας συνεργατικές δεξιότητες (coaching/mentoring) σε επιτελικά περιβάλλοντα» : δεκατέσσερις (14) ώρες

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται να καλλιεργηθούν δεξιότητες και στάσεις που επιτρέπουν στους σπουδαστές/τριες πέραν της άσκησης υπηρεσιακών καθηκόντων τη λειτουργία τους ως μοχλοί αλλαγής και καινοτομίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους.

4. Διαλέξεις από εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους σε τομείς συναφείς με τα Τμήματα Εξειδίκευσης.
5. Επιτόπιες επισκέψεις σε φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.
6. Ενημέρωση των σπουδαστών/στριών σχετικά με τις θέσεις διορισμού τους από εν υπηρεσία απόφοιτους/ες παλαιότερων σειρών, σε συνεργασία με την Ένωση Αποφοίτων (ΕΝ.ΑΠ.)
7. Εάν και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν, πραγματοποιείται για όλα τα τμήματα εξειδίκευσης -πλην του Τμήματος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, το οποίο πραγματοποιεί δεκαπενθήμερη πρακτική εξωτερικού- εκπαιδευτική επίσκεψη μιας εβδομάδας σε ευρωπαϊκούς και σε διεθνείς φορείς και οργανισμούς (ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, ΟΟΣΑ, UNESCO κ.ά.), όπως και σε ελληνικές υπηρεσίες του εξωτερικού (Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην ΕΕ, Πρεσβείες, γραφεία ΕΟΤ, κ.λπ.). Σχετικώς, κατατίθεται απολογιστική έκθεση, η οποία υποβάλλεται ενημερωτικά στο Δ.Σ. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες και Ειδικά Σεμινάρια

(αφορούν το σύνολο των φάσεων του Προγράμματος Σπουδών)

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ως Σχολή εξειδίκευσης και εκπαίδευσης επιτελικών στελεχών δίνει μεγάλη έμφαση στην ισορροπία ανάμεσα στη θεωρία ή καθ' έδρας διδασκαλία και στην επιχειρησιακή ή επί του πεδίου εκπαίδευση. Με αυτό τον στόχο, ενισχύει το πρόγραμμα επισκέψεων των σπουδαστών/τριών σε φορείς του δημόσιου ή/και ιδιωτικού τομέα ώστε τα αυριανά στελέχη του δημόσιου τομέα να εντρυφήσουν στην πράξη στα ζητήματα και τις προκλήσεις αλλά και να κατανοήσουν σε βάθος τις μεταρρυθμιστικές ανάγκες που έχει ανάγκη η Δημόσια Διοίκηση.

Στο ίδιο πλαίσιο διοργανώνονται διαλέξεις προσωπικοτήτων γνωσμένου κύρους στην ελληνική, ευρωπαϊκή ή παγκόσμια κοινότητα και διάλογοι στρογγυλής τραπέζης με στόχο την περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης των αυριανών ανώτατων στελεχών της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και την εμβάθυνση σε εξειδικευμένα θέματα με διοικητικό ενδιαφέρον.

Τέλος, αντιπροσωπεία σπουδαστών/τριών, δύναται να πραγματοποιεί επισκέψεις σε φορείς του εξωτερικού, στο πλαίσιο ενίσχυσης της πολιτικής εξωστρέφειας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και ανταλλαγής τεχνογνωσίας με τους εν λόγω φορείς. Κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων/ουσών ορίζεται είτε η βαθμολογική κατάταξή τους ανά Τμήμα Εξειδίκευσης (όπως έχει διαμορφωθεί έως την πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής επίσκεψης) ή/και η συνάφεια του αντικειμένου του Τμήματος Εξειδίκευσης με τον σκοπό πραγματοποίησης της εκπαιδευτικής επίσκεψης.

Με βάση τα παραπάνω οργανώνονται:

- **Επισκέψεις και ειδικές εκπαιδευτικές εισηγήσεις σε φορείς του Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα**

Πραγματοποιούνται για το σύνολο των σπουδαστών/τριών ή ανά Τμήμα εφόσον υπάρχει ειδικό ενδιαφέρον

- **Διαλέξεις Προσωπικοτήτων**

Πραγματοποιούνται για το σύνολο των σπουδαστών/τριών

- **Διάλογοι Στρογγυλής Τραπέζης**

- Αντιπροσωπεία σπουδαστών/τριών δύναται να πραγματοποιεί επισκέψεις σε φορείς του εξωτερικού, στο πλαίσιο ενίσχυσης της πολιτικής εξωστρέφειας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και ανταλλαγής τεχνογνωσίας με τους εν λόγω φορείς.

- Η διδακτική ώρα κάθε μαθήματος ή εργαστηρίου ορίζεται σε πενήντα (50') λεπτά.
- Η κλίμακα βαθμολογίας για κάθε μάθημα, εργαστήριο, σεμινάριο ή εργασία ορίζεται από το ένα (1) έως το δέκα (10). Ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή/και να ορίζεται με ακρίβεια μέχρι δύο (2) δεκαδικά ψηφία.
- Αναβαθμολόγηση μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και εργασιών δεν επιτρέπεται, ενώ διόρθωση βαθμού επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση που έχει εμφίλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα και ύστερα από σχετικό έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντος/ουσας και απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.
- Τα γραπτά βαθμολογούνται και παραδίδονται στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. από τους διδάσκοντες – βαθμολογητές εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την παραλαβή τους.
- Όλες οι εργασίες των μαθημάτων, ενδιάμεσες και τελικές, παραδίδονται μαζί με τη βαθμολογία τους από τους διδάσκοντες στους Υπεύθυνους σπουδών και έρευνας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., οι οποίοι τηρούν το σχετικό αρχείο.
- Ώρες αξιολόγησης : Στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται : i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων.
- Η βαθμολογία των μαθημάτων, εργαστηρίων, σεμιναρίων και εργασιών της κοινής φάσης καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και τον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο κάθε εκπαιδευομένου, ανακοινώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Σχολής. Η ενημέρωση των εκπαιδευομένων σχετικά με τη βαθμολογία δύναται να παρέχεται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

7. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Οι συντελεστές βαρύτητας της Ειδικής Φάσης Σπουδών στην τελική βαθμολογία, διαμορφώνονται από τους επιμέρους κύκλους εκπαίδευσης που περιλαμβάνει, ως εξής:

1. Α' και Β' κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης (συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 45%),
2. Πρακτική Εκπαίδευση (συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 10%) και
3. Τελικές εργασίες των εκπαιδευομένων (συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 15%)

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ)

Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος

τηλ: 213. 1306349

www.ekdd.gr